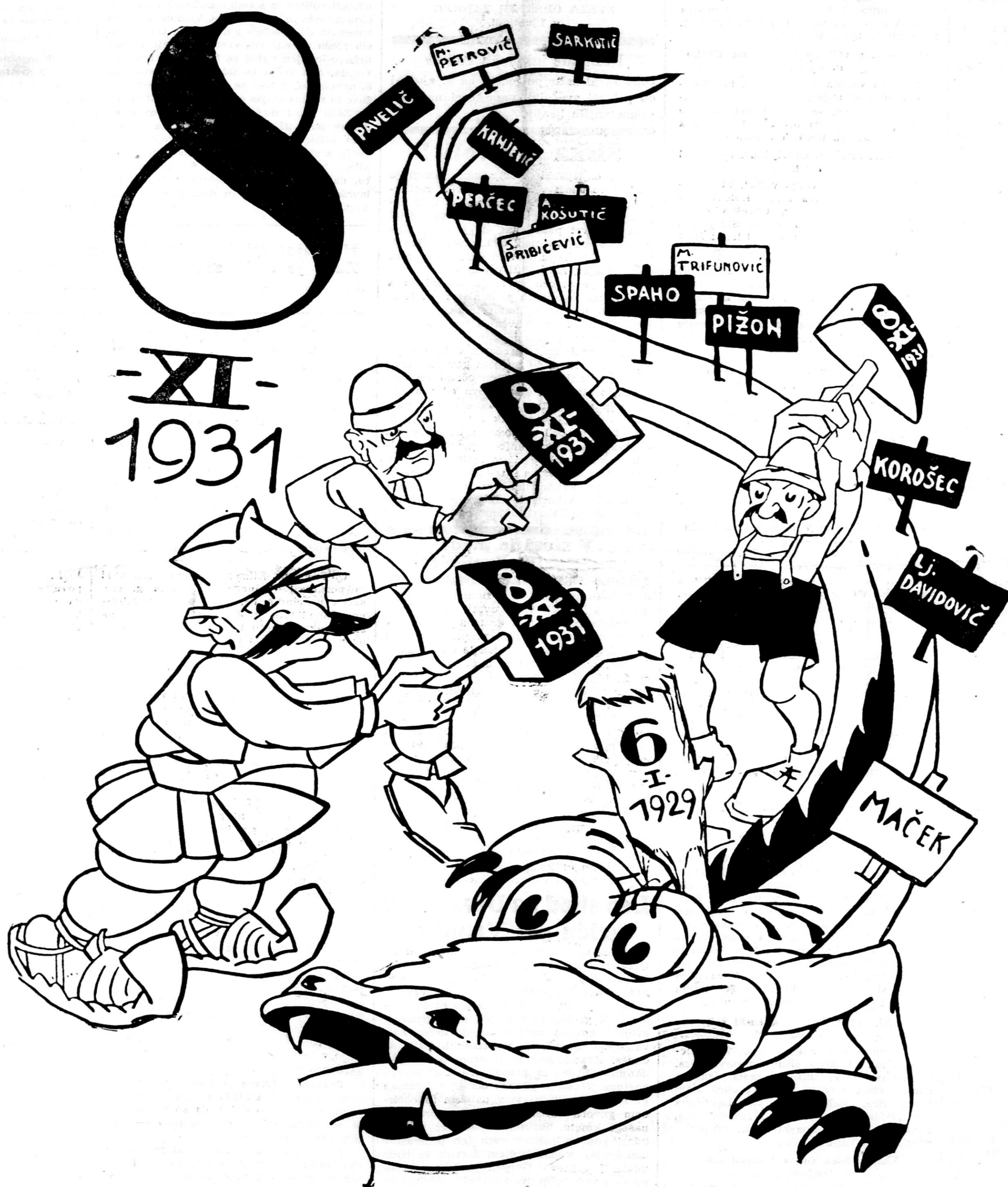

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne dni in praznike. — Inserati do 30 petič
à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažičeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Strankárstvu, spletkam bliža se pogin
za vedno se rešili bomo zmaja —
Le udári, Janez, in zabij ta klin! —
Za tabo vsi zvrstimo se do kraja!

November osmi — slavní, svetli dan!
Kdor v temi blodiš, k solncu dvigni glavo,
nič več v sovraštva sponi zakován,
boš z lastnim rodom rasel v moč in slavo.

Vsi na volišče!

Kje bodo Ljubljanci volili

Ljubljana ima 26 volišč — Kje bodo volilni lokali in katere ulice so jim dodeljene

Za volitve v Narodno skupščino dne 8. novembra je Ljubljana razdeljena na 26 volišč. V svrhu orientacije, da vsakdo ve, katere ulice spadajo k posameznim voliščem in kje ima izvršiti volilno dolžnost, priobčujemo volišča in ulice:

I. volišče voli na II. državni realni gimnaziji v Strossmayerjevi ulici št. 1.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Ambrožev trg, Bergantova ulica, Barvarska steza, Ciril Metodova ulica, Gestirnova ulica, Kapiteljska ulica, Kopitarjeva ulica, Lončarska steza, Marnova cesta, Mišičeva cesta, Poljanska cesta I. del od hiš št. 1 do Ambroževega trga, Poljanski nasip I. del od Ambroževega trga, Strmi pot, Strossmayerjeva ulica, Strupijevo nabrežje, Ulica stare pravde, Zrinjskega cesta, Zarnikova ulica.

II. volišče voli na II. državni realni gimnaziji v Strossmayerjevi ulici št. 1.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Domobranska cesta, Hradečkova vas II. del od vstete hišne št. 35 dalje, Kastelčeva ulica, Kosovska ulica, Kumarnova ulica, Kodeljevo, Mesarska cesta, Potočnikova ulica, Poljanska cesta II. del od Ambroževega trga do mostu v Hradečkovo vasi, Poljanski nasip II. del od Ambroževega trga do mestne meje na Kodeljevem, Sv. Petra nasip, Tomšičeva ulica, Usnjarska ulica, Vrazov trg, Znamenjska ulica, Živinozdravniška ul., Brezstanova ulica.

III. volišče voli v »Mestnem domu«.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cankarjevo nabrežje, Grajska planota, Ključavničarska ulica, Krojaška ulica, Krekov trg, Lingarjeva ulica, Mestni trg, Medarska ulica, Na stolbi, Nabrežje 20. septembra, Oviniki, Pod trančo, Pogačarjev trg, Pred škofijo, Razgledna steza, Ribja ulica, Semeniška ulica, Streliška ulica, Suknjarska ulica, Stritarjeva ulica, Studentovska ulica, Vodna steza, Vodnikov trg.

IV. volišče voli v Šentjakovski dekliški šoli na Šentjakobskem trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Florjanska ulica, Grajski dvored, Grudnovo nabrežje, Kleparska steza, Orlov vrh, Osojna steza, Osojna pot, Reber, Rožna ulica, Stari trg, Sv. Jakoba trg, Sodarska steza, Šiška ulica, Vozna pot na grad, Trubarjeva ulica, Ulica na grad, Zvezdarska ulica.

V. volišče voli v deški šoli na Prulah.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cesta v mestni loži, Cesta dveh cesarjev, Cesta na Loko, Jelovškova ulica, Jeranova ulica, Layerjeva ulica, Lampetovala ulica, Mala čolnarska ulica, Mali stradon, Mivka, Na pesteh, Opekarska cesta, Pot na Rakovo jelšo, Pred konjušnico, Starotova ulica, Stranska pot, Svabičeva ulica, Trnovski pristan, Velika čolnarska ulica, Veliki stradon.

VI. volišče voli v gostilni »Češnjovar« na Dolenjski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cimpermanova ulica, Gruberjevo nabrežje, Hrenova ulica, Hradečkova vas I. del od hišne št. 1 do vstete hišne št. 34, Janežičeva cesta, Illova, Karlovska cesta, Merosodna ulica, Praprotnikova ulica, Privoz, Prule, Sredina, Tesarska ulica, Vožarski pot, Za gradom, Zvonarska ulica, Zbiak.

VII. volišče voli na voljaškem strelišču na Dolenjski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Črna vas, Dolenjska cesta, Gajevica, Hauptmanca, Izanska cesta, Orlova ulica, Rakovniška ulica.

VIII. volišče voli v otroškem vrtcu v Cerkveni ulici št. 21.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cerkvena ulica, Devinska ulica, Gradaška ulica, Gerbičeva ulica, Gunduličeva ulica, Istrska ulica, Karadžičeva ulica, Karunova ulica, Kladezna ulica, Kozelijska ulica, Kopaljska ulica, Koseskega ulica, Krakovska ulica, Krnska ulica, Mencingerjeva ulica, Pri brvi, Ročna ulica, Razpotna ulica, Režijanska ulica, Riharjeva ulica, Soška ulica, Trnovska ulica, Valjavčeva ulica, Vipavska ulica, Vogelnja ulica, Zelena pot.

IX. volišče voli na Tehniški srednji šoli v Gorupovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aškerčeva ulica, Bičevje, Bogiščičeva ulica, Dobrikova ulica, Glinskih ulica, Gorupova ulica, Groharjeva ulica, Hajdrihova ulica, Idrijska ulica, Langusova ulica, Lepi pot, Marmontova ulica, Mirje, Murnikova ulica, Orazova ulica, Oslavijska ulica, Postonska ulica, Tobačna ulica, Tržaška cesta, Ulica rimske legije, Verstovškova ulica, Volaričeva ulica, Vrtača, Ziljska ulica.

X. volišče voli v deški šoli na Čojzovi cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Boštnikov trg, Breg, Čojzova cesta, Rmonska cesta, Kraljeviški nasip, Križevniška ulica, Napoleonov trg, Novi trg, Rimska cesta, Salendrova cesta, Vrtna ulica.

XI. volišče voli v I. državni realni gimnaziji v Vegovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Čevljarska ulica, Dvorni nasip, Dvorni trg, Franciškanova ulica, Gledališka stolba, Gosposka ulica, Gradšče, Jurčičev trg, Knafjeva ulica, Kongresni trg, Marjani trg, Peterneva ulica, Prešernova ulica, Soteska, Selenburgova ulica, Turjaška ulica, Vegova ulica, Wolfsova ulica, Židovska ulica, Židovska steza.

XII. volišče v ženski realni gimnaziji v Šubičevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Ažbetova ulica, Bleiweisova cesta, Cesta na Rožnik, Cesta v Rožno dolino, Drenikov vrh, Erjavčeva cesta, Gregoričeva ulica, Igriška ulica, Kocenova ulica, Levčeva ulica, Levstikova ulica, Orožnova ulica, Nunska ulica, Pod turnom, Predjamska ulica, Rutarjeva ulica, Svetčeva ulica, Škrabčeva ulica, Strekljeva ulica, Šubičeva ulica, Večna pot, Viška ulica, Zagata, Žitnikova ulica.

XIII. volišče voli v državni klasični gimnaziji v Tomanovi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aleksandrova cesta, Beethovnova ulica, Dvořakova ulica, Gajeva ulica, Gledališka ulica, Gosposvetska cesta, Kerstnikova ulica, Puharjeva ulica, Tomanova ulica, Vošnjakova ulica I. del od hišne št. 1 do vstete hišne št. 10.

XIV. volišče voli na sodišču na Kralja Petra trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Cigaletova ulica, Dalmatinova ulica, Dumajška cesta I. del od hišne št. 1 do železniškega prelaza, Miklošičeva cesta, Tavčarjeva ulica, Trdinova ulica.

XV. voli na moškem učiteljsku na Resljevi cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Čopova cesta, Kolodvorska ulica, Kralja Petra trg, Obrežna steza, Prečna ulica, Resljeva cesta, Strojarska steza, Sv. Petra cesta I. del od hišne št. 1 do Resljeve ceste, Za črešom.

XVI. volišče voli v deški šoli (na Ledini) v Komenski ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Kotnikova ulica, Slomškova ulica, Sv. Petra cesta od Resljeve ceste do Zaloške ceste, Škofja ulica, Tabor, Vidovdanska cesta.

XVII. volišče voli v mestnem zavetišču v Japljevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bolgarska ulica, Cegnarjeva ulica, Ciglarjeva ulica, Domžalska cesta, Grablovcova ulica, Hrvatski trg, Japljeva ulica, Jenkova ulica, Korytkova ulica, Lipičeva ulica, Močnikova ulica, Sketova ulica, Stara pot, Vodmatški trg, Za bolnišnico, Zaločarjeva ulica, Zaloška cesta, Zavrti.

XVIII. volišče voli v mestnem zavetišču v Japljevi ulici.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bohoričeva ulica, Priškovca, Holzapfiova ulica, Ilirska ulica, Jogičeva cesta, Maistrova ulica, Metelkova ulica, Priojna ulica, Ravniharjeva ulica, Smarčinska cesta I. del od hišne št. 1 do železniškega podvoza, Vrbčeva ulica.

XIX. volišče voli na sodišču na Kralja Petra trgu.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Dunajska cesta II. del od železniškega prelaza do konca, Detelova ulica, Linhartova ulica, Masarykova cesta, Hrovatova ulica, Med hmeljniki, Pokopališka ulica, Pražakova ulica, Robbova ulica, Savska cesta, Smarčinska cesta II. del od železniškega podvoza do konca, Zelena jama.

XX. volišče voli v gostilni »Koutny« na Dunajski cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Bežigrad, Borovetjska ulica, Celjska ulica, Češka ulica, Costova ulica, Dimičeva ulica, Herbersteinova ulica, Ipavčeva ulica, Jarnikova ulica, Ljvareška ulica, Mariborska ulica, Peričeva ulica, Pohlina ulica, Posavskega ulica, Prekmurška ulica, Ptujška ulica, Smoletova ulica, Sv. Krištofa ulica, Topniška ulica, Tretnjakova ulica, Valjhumova ulica, Vilharjeva ulica, Vodovodna cesta, Vodovodna cesta mestna gramoznica, Vošnjakova ulica II. del od hišne št. 11 do konca, Žolgarjeva ulica, Kržičeva ulica, Pekovska ulica.

XXI. volišče voli v šišenski šoli na Gasliški cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Apihova ulica, Borutova ulica, Franketova ulica, Gasliška cesta, Janševa ulica, Jernejeva ulica, Jezerska ulica, Kavškova ulica, Kobariška ulica, Lavričeva ulica, Podmilščakova ulica, Polakova ulica, Samova ulica, Stadionska ulica, Staničeva ulica, Železnikarjeva ulica.

XXII. volišče voli v šišenski šoli na Gasliški cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Celovška cesta, Dolinska steza, Frankopanska ulica, Gubčeva ulica, Lattermanov dvored, Lepodvorska ulica, Malgajeva ulica, Medvedova ulica, Ruska ulica, Tržna ulica, Zibertova ulica.

XXIII. volišče voli v šišenski šoli na Gasliški cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aljaževa ulica, Beljaška ulica, Dermotova ulica, Černetova ulica, Goriška ulica, Knezova ulica, Maurerjeva ulica, Murnova ulica, Podjunska ulica, Srbska ulica, Verovškova ulica, Vodnikovska ulica.

XXIV. volišče voli v šišenski šoli na Gasliški cesti.

Na tem volišču volijo volilci, ki stanujejo v ulicah: Aleševčeva ulica, Baragova ulica, Einspielerjeva ulica, Dravska ulica, Hotimirova ulica, Hranilniška ulica, Kamniška ulica, Ketejeva ulica, Kosova ulica,

Kuzmičeva ulica, Pieteršnikova ulica, Pod gozdom, Podlimbarskega ulica, Suvoborska ulica, Triglavska ulica, Velikovska ulica, Brezdomci.

XXV. in XXVI. volišče voli v ženskem učiteljsku na Resljevi cesti.

Na tem volišču volijo vsi državni nameščenci, ki stanujejo izven Ljubljane, pa so v Ljubljani uslužbeni.

Obrtniki - volilci!

Pri nedejskih volitvah kandidirajo Vaši tovarishi in sicer:

za srez Ljubljana-okolica tesarski mojster PAVEL PAVČIČ iz Most; za srez Brežice pekovski mojster E. KRULJ;

za srez Dol. Lendava ANTON HAJDINJAK, kovač v Odranč; za srez Krško IVAN MAJČEN, mesar in gostilničar v St. Janju in za srez Celje FRANC PIKL, gostilničar iz Žalca.

Obrtniki! V srezih, kjer imamo kandidata obrtnika, ga podprite z vsemi glasovi, kjer kandidat ni obrtnik, pa volite kandidata, ki je postavljen!

ZVEZA OBRTHIH ZADRUG v Ljubljani.

Rezultate jutrišnjih volitev

bodo razglašali po mestu od 9. zjutraj do polnoči zvočniki, nameščeni na vseh prometnejših krajih.

Šiška gre volit!

Med najlepšimi ljubljanskimi shodi je bil gotovo snodi v znani Keršičevi restavraciji v Spodnji Šiški, kjer volilci niso napolnili samo velikega salona, temveč je bil poln tudi vrt pred njim, da je govarnik poslušalo gotovo nad 500 zavednih mož, nad 200 jih je pa moralo oditi, ker niso mogli nikjer več dobiti prostora.

Shod je otvoril g. Alojz Lombard s pozdravom kandidata g. ministra dr. Kramarja in njegovega namestnika g. komisarja OUZD Ivana Tavčarja ter vsega občinstva, nato je pa minister g. dr. Kramer s prepričevalnimi besedami v tritetrurnem prevladnem in mirnem govoru razvil pomen sedanjih volitev in očitno sedanjo politično situacijo, ki zahteva od vsakega državljanja in patriota, da se volitev udeleži. Sijajno je načelnik žel. direktorje g. Deržič govoril o pomenu udeležbe pri volitvah za rešitev najbolj perečih socialnih vprašanj, ki se tičejo malega človeka, zlasti pa delavstva, upokojencev, vsega uradništva, kakor tudi stanovanske zaščite in splošno koristne rešitve agrarne reforme. S stališča ljubljanskega komunal-

V siogi je moč! Zato vsi na volišče!

nega politika je kot finančni referent mestnega načelstva govoril namestnik kandidata g. Ivan Tavčar in s svojimi nepobitnimi dokazi volilce prepričal, da je napredek Ljubljane odvisen le od udeležbe pri volitvah do zadnjega moža, ker drugače Ljubljana od vlade ne sme več pričakovati nikake podpore za izvršitev prepotrebni del, ki bi predvsem koristile periferiji mesta. Končno je župan g. dr. Dinke Puc navdušil s popularnim govorom, ki je v njem nazival polno poučnih in neovrgljivih prispevkov, da so se volilci razšli s trdnim sklepom, da kratak čas do volitev porabijo za agitacijo med svojimi znanci. Posebno so pa ta svoj sklep podurjali možje, ki se doslej niso udeleževali političnega življenja ali so bili pa celo v taboru nasprotnikov državnega edinstva, zato pa šišenski shod upravičuje k največjemu optimizmu, da bo udeležba na voliščih v Šiški v resnici impozantna.

Lep shod na Drenovem griču pri Vrhniki

Snodi se je vršil v Gasilem domu na Drenovem griču pri Vrhniki številno obiskan volilni shod za Drenov grič in Lesno brdo. Navzočih je bilo nad 100 volilcev.

Shod je otvoril in vodil poštini kontrolor v p. g. Mayer Karel, ki je podal v svojem govoru pregled zgodovinsko najvažnejših dogodkov v preteklih letih do danes. Razložil je volilec pomen sedanjih volitev in pozval vse k složnemu nastopu. Nato je govoril učitelj z Vrhnike g. Vuk Slavko, ki je v daljšem in obširnem govoru orisal vse važne probleme našega kmeta, obrtnika in delavca ter podaril, da bo rešitev vseh teh problemov uspešnejša, v čem večjem številu se bodo udeležili volitev. Govoril je še posestnik g. Verbič Josip ml. z Vrhnike. Volilci so pazno sledili izvajanjem govornikov. Z glasnim odobrovanjem so se izjavili, da se dne 8. t. m. polnoštevilno udeležijo volitev.

Vsem članom DCM

Vse člane Društva sv. Cirila in Metoda vabi podpisano vodstvo k polnoštevilni udeležbi na volitvah dne 8. novembra, ker more samo narodno složna država podpreti in ščititi cilje, ki jih naša družba zasleduje.

Predsednik: Dr. Rado Kušej l. r. Tajnik: Inž. Janko Mačkovšek l. r.

Zveza bančnih uradnikov in nameščenecv Jugoslavije poziva svoje članstvo, da se dne 8. novembra t. l. udeležijo volitev.

Sportniki

Jutri vsi solidarno brez izjeme na volišče za boljšo bodočnost Jugoslavije. — Koturški savez kraljevine Jugoslavije, pododbor Ljubljana. — F. Batjel, t. č. predsednik.

Delavci!

Ako nočete, da bi pošast brezposelnosti zahtevala armado žrtve tudi pri nas, ako hočete, da boste polno zaposleni in da se vam bo omogočilo človeka dostojno življenje, potem pojdite v nedeljo vsi volit!

Vsem občinskim uslužbencem in upokojencem v Ljubljani!

S proklamaciji z dne 26. septembra 1931 je kraljevska vlada orisala velikanski pomen vseh poslednjih zgodovinskih činov in odtoditve Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

V izvršitvi teh odtoditev so razpisane na dan 8. novembra 1931 prve volitve v Narodno skupščino. Te volitve naj bodo manifestacija zdrave narodne volje, sloge in velike jugoslovenske misli.

Za vsakega državljanja-volilca je s tem tudi jasno označena sveta dolžnost, da se udeležijo volitev in s tem manifestira za veličino naroda in moč države. Vsakdo se mora zavedati, da posebno v današnjih težkih časih gleda na nas ves svet. Zaupanje v našo državo in njen ugled se bosta tem bolj povečala, čim večja bo udeležba pri volitvah 8. novembra. S tem se utrdi tudi kredit države in za nas olajša splošna težka situacija. Zato vsak mestni uslužbenec ni samo dolžan pojaviti se 8. novembra na določnem volišču, temveč mora v svojem področju z živo besedo in s primernim pojasnilom pomena teh volitev še delovati na to, da tudi ostali someščani polnoštevilno izvrše svojo narodno in državljansko dolžnost.

Že v vladni deklaraciji z dne 4. julija l. 1930. so bili vsi javni organi opozorjeni na svoje velike dolžnosti in javni funkciji, da morajo biti iskreno in vdano vedno v službi jugoslovenske misli, državne ureditve in današnjega reda. V javni službi ni mesta za uradnika ali uslužbenca, čigar službeno delo in vedenje ne bi bilo v skladu s prej povdanimi načeli.

Podpisane strokovne organizacije zatorej pozivljajo mestne občinske uslužbence in upokojence, da se dne 8. novembra 1931 brez izjeme in polnoštevilno udeležijo volitev.

V Ljubljani, dne 7. novembra 1931.

Krožek mestnega uradništva v Ljubljani — Društvo mestnih uradnikov s fakultetno izobrazbo v Ljubljani — Društvo mestnih računskih uradnikov v Ljubljani — Krožek licejskih profesorjev v Ljubljani — Društvo nižjih mestnih uslužbencev v Ljubljani — Strokovno in podporno društvo dohodarstvenih uslužbencev v Ljubljani — Društvo mestnih delavcev v Ljubljani — Organizacija tehnično-strokovnega osebja mestne občine Ljubljanske v Ljubljani — Društvo uradništva mestnih podjetij v Ljubljani.

Neprijatelji Jugoslavije priporočajo volilno abstinenco. Zato je dolžnost vsakega zavednega Jugoslovana, da gre volit!

Tudi Kamničani pojdejo volit

Lep shod sreskih kandidatov dr. Potokarja in dr. Rožiča

Kamnik, 7. novembra.

Snodi ob 20. je bil v Kamniku shod, ki ga je sklical naš sreski kandidat gosp. dr. Ivo Potokar, ki je povabil na shod tudi sokaandidate dr. Rožiča. Shod je bil lepa in mogočna manifestacija za državo. V 40-rani čitalnici se je zbralo nad 150 poslušalcev, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem govornikom in jima zavržno pritrdjevali.

Ob 20. je dr. Rihard Korbar otvoril shod in pozdravil vladnega zastopnika g. sreskega načelnika Fr. Vovška ter povabil sokaandidate g. dr. Rožiča, končno pa se je tudi zahvalil kamniškim volilem za udeležbo. Dr. Rožič je imel ob pol 9. shode v Šmartnem in v Tuhinjski dolini ter je v kratkem govoru povedal, kako je prišlo do njegove kandidature.

»Prišel sem kot Poncij Pilat v vero. Je dejal, in je poudarjal, da se prav dobro zaveda nalog, ki jih je prevzel. Zagotavljal je, da bo znal zastopati interese vsega sreza po svojih najboljših močeh. V svojih nedejskih izjavah je poudarjal zmoto omih, ki so sedaj naenkrat proti volitvam.

— Dve leti, od 6. januarja 1929 do sedaj so zabavljali, češ, ni parlamenta, nimamo poslancev, sedaj pa, ko lahko narod po prosti volji izbira poslance, se jih nekateri branijo.

Ljudstvo begajo do skrajnosti z vsemi sredstvi. Rečem vam pa: tisti temelji, ki so nekdanj tako močno stali, se majajo.

Ze veliki filozof Platon je dejal, da bo samo tista država dovršena, ki jo bo v dila filozof. In glejte, nad 2000 let je trajalo, da je stopil na čelo države, bratske češkoslovaške države, filozof Tomaž Masaryk. Jaz sem prav tako krščanski kot tudi Masarykovi načel.

S pozivom, da gredo v nedeljo vsi na volišče, je zaključil svoj govor, ki so ga živahno pozdravili vsi navzoči.

Besedo je povzel g. dr. Ivo Potokar, ki je v lepah besedah orisal stanje, ki v la da danes v naši ljubljani državi.

Državne interese je nadrediti strankarstvu. Danes ni strank, strank, ki so privedle stanje tako daleč, da so v hiši, kjer bi se moral zbirati cvet naroda — padli celo revolverjski strel.

Ko je naš modri vladar, ki je prav toliko prijatelj Srbov kot Hrvatov in Slovencev uvidel, da tako ne more več dalje, je prevzel vso težo vodstva države na svoje rame, ukinil je ustavo, razpustil parlament in izpostavil stanje od 6. januarja 1929.

Jugoslovenstvu je treba dati konkretne oblike. Stojimo pod dolgom denarne zapore. Kriza! Državi je potrebno posojilo, ki ga bo dobila le, če se bo ves narod kot en moč izjavil za državo.

Jaz sem idealist in boril se bom zato, dokler bom živ. Boril se bom, pa če tudi ostanem sam na bojišču. Politike šlagerjev mora biti konec. Naša sveta dolžnost je, da državo podpremo in to tedaj, ko nas ona najbolj potrebuje.

Obljub vam ne dajem nobenih zagotavljanj pa, da bo moja sveta dolžnost p. služati narod našega sreza, težnje, ki jih bo imel pa iznesti v parlamentu ter delati za zboljšanje.

Narod se niti ne zaveda, pred kako važno nalogo stoji 8. novembra. In kriza! Kaj je dovelo do nje? Z ene strani ruski dumping, unižanje reparacij, dvig kapitala iz naših denarnih zavodov in naložitev v tužni, odteg denarja iz krogotoka.

V sedanjem položaju rabimo kredit, kredit je pa namenjen na gospodarsko vero. Če bomo dobili posojilo, bo treba to posojilo tudi vrniti. Zato je potrebna štednja, štednja v državnem gospodarstvu.

Izjavljam vam, če bom izvoljen, da bom ob prvem zasedanju parlamenta zagovarjal stališče, da naj bodo poslanci plačani samo za čas dela v parlamentu in ne tudi za one mesece, ko bodo sedeli doma.

Prosim vas, 8. novembra vsi na volišče, povejte pa tudi vsem, ki jih danes ni tu, da naj se zavedajo resnosti položaja, v katerem smo vsi, kajti gorje brezdomovinu!

S temi besedami je kandidat ob buraem vzklikanju zaključil svoj govor.

Besedo je povzel g. dr. Rihard Korbar.

V prav izbranih stvarnih besedah je orisal današnje stanje v državi. Ob priliki shodov, ki je spremljal sreskega kandidata dr. Potokarja, je videl po vseh vaseh gorje onega zavarajanja, ki so ga propagirali in ga deloma še propagirajo prenapetosti bivših strank. Pospešena je agitacija za abstinenco. Kam to vodi? V propast in pogubo države ter tudi nas samih.

Imamo tri kandidate, obžalujem pa, da nimamo v srezu še četrtega kandidata, ki naj bi bil iz delavskih vrst. Naše delavstvo bi ga upravičeno moralo imeti. (Medikci: tako je!)

Začuditi se moram, da ni več strankarskega življenja, strankarske strasti, prej tako razpaljene so se zatirale. Časi, ko so se v parlamentu izbijale le koncesije za stranke, ko se je pustilo skrb za državo na strani — ti časi so minuli. Bil je pa to že skrajni čas. Konec temu je pa napravil naš premodri človek, kralj Aleksander. Odzavati se moramo klicu države, moramo jo podpirati, podpremo jo pa s tem, da se udeležimo vsi volitev 8. novembra.

Zdravo!

Po vihanem odobrovanju in ker ni bilo ni žel besede, je dr. Korbar zaključil ie po manifestaciji za državno idejo, eno najlepših, kar smo jih zadnjih 12 let videli v Kamniku.

Volilna agitacija po vsem okraju je prav živahna, danes, v soboto, se vrše še zadnji shodi, sreski kandidat g. dr. Ivo Potokar ima še dva shoda in sicer v Jaršah in rodnem kraju g. kandidata v Radomljah. R. Kos.

Zadruga avtotaksijev in izvoščkov poziva svoje člane, da se vsi udeležijo volitev v nedeljo 8. novembra.

Klic bratov za mejo: Kdor nam želi osvobojenje, mora 8. XI. na volišče!

Važno prometno vprašanje

Ureditev prometa na Ajdovščini in razbremenitev križišč na Miklošičevi cesti

Ljubljana, 7. novembra.

»Ljubljancem« se je glede znanega projekta ureditve prometa na Ajdovščini ponovno oglašil v »Slovenskem Narodu« dne 3. t. m. s člankom, v katerem izjavlja, da se s predlagano ureditvijo povsem strinja, da je zamisel prav dobra in pravi, da je bil predlog v naši javnosti sprejet z vsem odobravanjem ter da zasluži popolno priznanje in da mora »Ljubljancem« k smotnim ideji le čestitati.

Kakor me veseli, da se glede predlagane ureditve »Ljubljancem« v načelu strinja z mojim predlogom, tako moram vendar s hvaležnostjo zavrniti malo preveč nakopičene hvala v tem njegovem članku in mi je nastala prav žal, da moram v interesu pešcev in voznikov na Ajdovščini in na Miklošičevi cesti opozoriti na nekatere netočne in zmotne trditve, ki jih vrhu tega vsebujejo člankarjeva izvajanja.

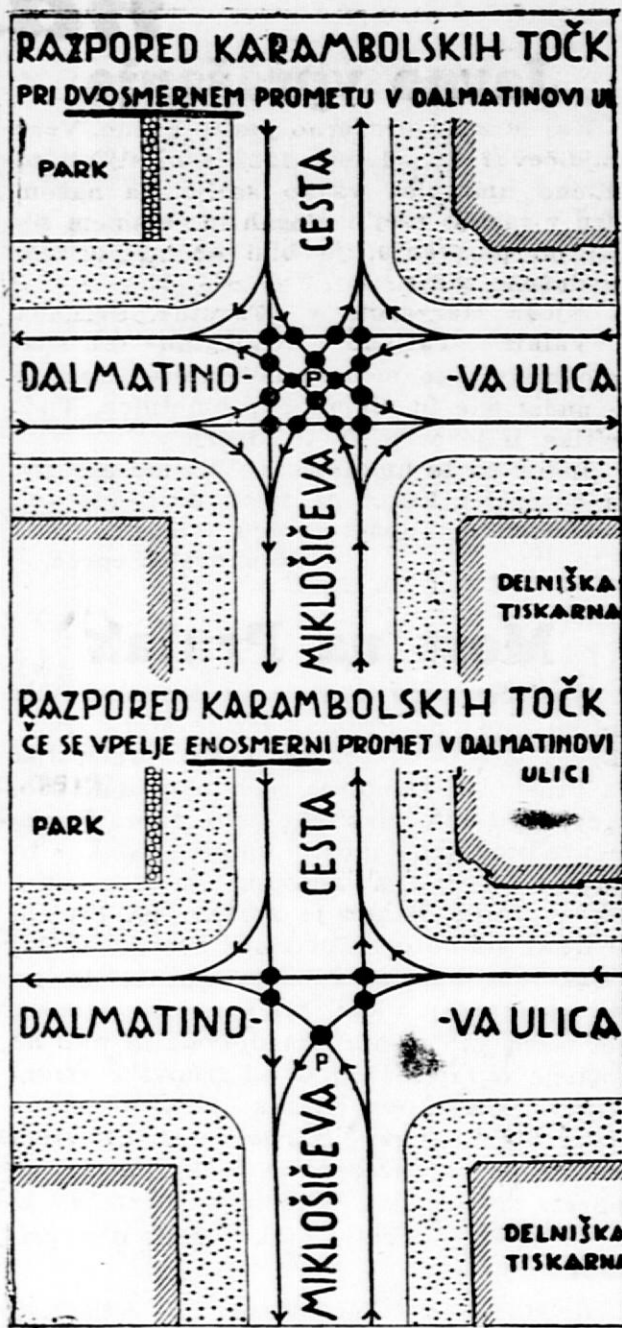
»Ljubljancem« ni všeč, da bi se moral voznik, ki hoče od glavnega kolodvora zapeljati pred justično palačo, voziti preko Dalmatinove v Tavčarjevo ulico. Recimo, da bi to bilo res potrebno, bi kljub temu ne nastala nikakoli posebna škoda, kajti voznika bi ne bila kaj sile podaljšana. Vendar to niti potrebno ni, kajti člankar je povsem pozabil, da imamo na razpolago n. pr. tudi še Cigaletovo ulico, po kateri se lahko s severne strani pride direktno do Tavčarjeve ulice in tako naravnost pred glavni vhod justične palače.

Nadaljna zmotna »Ljubljancanova« je ta, da hoče s severne Dunajske ceste napraviti pot okoli otoka na Ajdovščini in nato šele zaviti v Tavčarjevo ulico. To se sicer lahko zgodi, je pa povsem nepotrebno, kajti ustje Tavčarjeve ulice na Dunajski cesti že ne leži več na Ajdovščini in bo voznik lahko direktno zapeljal s severne Dunajske ceste v to ulico in to brez vsake posebne opasnosti, kot ni opasno to mesto niti danes; v bodoče bo pa opasnost celo manjša, kajti dvosmerni promet v Tavčarjevi ulici nam pri izlazu na Dunajsko cesto napravi danes več možnih karambolskih mest, kot pa jih bomdo imeli potem, ko se uvede enosmerni promet v tej ulici. Pa še nadaljšo možnost ima voznik, če hoče s severne Dunajske ceste voziti mimo justične palače; lahko pride namreč po Pražakovi ali Trilnovi ulici preko Cigaletove ulice do svojega cilja.

»Ljubljancem« nadalje dvomi, da bi se dali na Ajdovščini karamboli povsem odpraviti in to radi tega, ker misli, da ne bo nikdo zadrževal voznika, ki hoče ob priključku k otoku prehiteti vozilo, ki je na tistem kraju že v kroženju. Že v svojem nedavnem predavanju v U. J. I. A. in v svojem zadnjem odgovoru v »Slov. Narodu« sem zlasti opozoril na to, da se ne sme »b otoku prehitetviti in zato se mi čudno zdi, da napravlja »Ljubljancem« v svojem zadnjem članku razliko med prehitetvami v kroženju in med prehitetvami pri priključku v kroženje, kajti to je le igračkarije z besedami in docela neutemeljeno izlaganje razlik. Kdor prej pride, prej meje in kdor je že v kroženju, ima prednost; zadržati pa mora voznika oni voznik, ki se hoče v kroženju priključiti, kot mora sedaj na križišču ustaviti na zaporno znamenje prometnega stražnika. Kdo ga bo k temu prisilil? Spočetka prometni stražniki, ki bo moral nekaj časa nadzirati razvijanje prometa, dokler ne bo ureditev voznikom povsem jasna. Te intervencije se lahko v treh dneh ali posebnih prilikah ponavljajo. Opozorjati bodo voznike stalno tudi prometni napisi in mednarodna znamenja. Prisilila pa bo voznike k redu najbrže in največ lastna pamet. Gotovo, da nesreče niso nikdar in nikjer izključene, niti na najbolj nedolžnih komunikacijah. Naše stremiljenje pa mora biti, da možnosti nesrečnih slučajev skrbimo na minimum in mislim, da se za Ajdovščino s predlaganimi ukrepi to eliminiranje v precejšnji meri izvede.

Predlagani sistem ureditve prometa na Ajdovščini je možen z uvedbo enosmernega prometa v Dalmatinovo (in Tavčarjevo) ulico, kar bi prišlo v korist tudi križiščem teh ulic z Miklošičevo cesto. »Ljubljancem« pa dvomi in misli, da bo marsikoga težko prepričati, da bodo zaradi uvedbe enosmernega prometa v teh dveh ulicah razbremenjena njih križišča z Miklošičevo cesto, češ, da moremo razbremeniti posameznega le na škodo drugega in kar odzame enemu, dodamo drugemu. Člankar pa je s to svojo trditvijo zamešal pojme in zamenjal število karambolskih mest ali točk s številom vozil na teh dveh križiščih, toda karambolska mesta bi se z uvedbo enosmernega prometa izdatno reducirala. Če število karambolskih mest zmanjšam, s tem razbremenim tudi promet pri sicer enakem številu vozil.

»Ljubljancem« je torej v zmoti, če aplicira nauk o večnosti materije in energije na promet, kajti pri prometu imamo poleg drugega vendar dva glavna antipoda, ki sta red in anarhija. In to pač vsako ve, da je red v prometu v olajšavo in razbremenitev tudi pri večjem številu vozil napram manjšemu številu vozil, ki vozijo neredno. Nered pa vsekakor povzroča najopasnejše karambolske točke, namreč direktno križanje.

Današnja skica nam kaže razpored karambolskih točk na križišču Dalmatinove ulice z Miklošičevo cesti in sicer imamo 16 mest, kjer se prometne smeri pri doseganju dvosmernem prometu direktno križajo. Če pa uvedemo enosmerni promet, ostane le še 5 takih karambolskih mest.

Povsem analogne razmere so na križišču Miklošičeve ceste s Tavčarjevo ulico. Vidimo tedaj, da »Ljubljancanova« miselnost ne drži in da bi uvedba enosmernega prometa v Dalmatinovo in Tavčarjevo ulici vendarle utegnila olajšati promet tudi na njih križiščih z Miklošičevo cesto.

H koncu se pa moram člankarju zahvaliti za njegovo sodelovanje pri razčiščenju zadeve, saj je omenjeno javno pretehtovanje in nadaljna javna razprava imela gotovo le namen opozoriti na aktualnost tega prometnega vprašanja.

Želeli bi bilo, da bi jih to zanimalo in ki so na tem vprašanju zainteresirani, svoje misli, predloge in pomisleke dopišljejo direktno mestnemu načelnstvu, kajti za pomlad je predvidena celotna ureditev in tlakovanje Gosposvetske in Celovške ceste ter s tem v zvezi seveda tudi ureditev Ajdovščine.

Inž. J. M.

Korotan kliče:
Vsi na volišče!

To pravimo!

Kot ukažejen človek čitam vse pomembne slovenske liste, med njimi tudi »Slovenec«. Že ponovno sem čital v rubriki »Kaj pravite« hudo kritiko sodobne morale, ki jo širijo opolčki filmi, operete in slabo čtivo. Te dni pa je bil zopet velik vršec proti opereti »Viktorija in njen huzar«, ki so jo menda na Vseh svetih vpriporili v nekem kinu in pa v narodnem gledališču v Ljubljani.

»Slovenec« gonja proti kratkim krikom in opolzkim filmom, ki dražijo seksualni nagon in dajejo povod razvratu, se po navdaja že leta in leta in ne samo na praznik Vseh svetih in vernih duh dan. »Slovenec« pa ni tako hud, kadar take filme predvajajo njegovi somišljeniki.

Da pridem k stvari: V nekem večjem industrijskem kraju na Gorenškem sta dva kina, enega imajo v rokah svobodomislci, drugega pa krščanski socialisti. Jaz obiskujem po možnosti oba, ker sem prijatelj dobrih filmov, ki propagirajo kuit telesa in duha in širijo smisel za smotno gospodarstvo. Dočim v kinu, katerega lastniki so svobodomislci, se nisem videl gotoli ženske, v kinu, v katerem imajo prvo besedo gospodje iz farozja, sem pa videl nekoč na platnu skupino 8 do 10 popolnoma golih žensk, ki so bile tako gole, da niso imele niti figovega peresa na sebi. Glavno besedo v društvu, ki je predvajalo ta film v svoji društveni dvorani, ima gospod kaplan. Če treba, postrežem z njegovim imenom, krajem in naslovom filma ter se javno podpisem.

Kaj pravite? Jaz pa pravim, da je predvajanje takih filmov greh. Še bolj pa je greh: »Jaz ti porečem, da mi ne porečeš ti, da je kazanje golote združen tudi s hlapščino še večji greh.

Kaj pravite? Nič!

Rodoljub z dežele,
ki ga še ni okužila taka morala.

Obrtniki in trgovci

Gospodarski napredek je mogoč samo v močni, urejeni in složni državi — Zato vsi na volišče, da s tem ojačamo državo in zasiguramo sebi lepšo bodočnost

Težka nesreča na Prulah

Oblasti so odredile dve komisiji, da se dožene vzrok katastrofe

Ljubljana, 7. novembra.

Kakor smo včeraj že kratko poročili, se je na mostu, ki vodi čez Ljubljano od Opekarske ceste v Janežičevo ulico, pripetila težka nesreča. Prevrnil se je vojaški tovorni avto, na katerem je bilo 8 vojakov, od katerih je eden obležal mrtev pod avtomobilom, trije so bili težje poškodovani, štirje pa lahko ranjeni.

Okrog 11.15 je privozil od Nušakove vojašnice v Trnovem po Trnovskem pristanu vojaški avtomobil IV., št. 4. — 1918, na katerem so se vozili redovi Filip Kuril, Milutin Milič, Mladen Milenković, Dušan Kovačević, Dragoljub Jovanović, Ljubomir Nikolić in podnadrednik Nikola Kostić, šofiral je pa Nikola Kabašić, redov avtomobila 40. pešpolka.

Avtomobil je drvel po sredi ceste, v čemur se strinjajo izpovedi vseh prič, in ko je privozil do križišča Opekarske ceste in mostu, je šofer namesto v polkrogu po desni, rezal cesto po levi strani v ostrem ovinku tako, da se je tovorni avto zaletel v šibko železno ograjo mostu na desni strani. Šofer je naglo zavrl in posrečilo se mu je za hip avtomobil ustaviti, toda bilo je že prepozno, kajti zadnji del avtomobila je porušil ograjo, ki se je v dolžini 8 metrov odtrgala in v naslednjem hipu je avtomobil strmoglavil v 4 in pol metre globok jarek pod mostom, se v zraku obrnil ter pokopal vse vojakov pod seboj.

Izpod avtomobila so se začeli kriki težko poškodovanih vojakov, ki so obupno klicali na pomoč.

Prvi je nesrečo opazil posestnik France Babić iz Sp. Slivnice, ki se je malo poprej umaknil s kolesom avtomobilu. Takoj je priskočil ponesrečencem na pomoč, kmalu so pa prihiti še drugi, tako blizu stanujoči Ivan Bambič, tovarnar Frankl, Ivan Sedej, strojnik Josip Zarnik itd. Med prvimi, ki so prihiti na kraj nesreče in pomagali pri reševalni akciji, je bil tudi stražnik Jakob Kavšek.

S plohi in trami so prevrnjeni avtomobil toliko dvignili, da so lahko potegnili večino ponesrečencev izpod njega; žal je pa bila za redova Ljubomira Nikolića vsaka pomoč prepozna. Avtomobil mu je udri prsni koš in je siromak izdihnil, še predno so ga potegnili izpod njega.

Reševalna postaja je bila že čez nekaj minut obveščena o grozni nesreči, reševalni avto je odhitel na kraj nesreče in prepeljal v garnizijsko bolnico Filipa Kurila, Miljutina Miliča in Mladena Milenkovića, ki so bili najbolj poškodovani, dočim so bili vsi drugi ponesrečenci prepeljani z vojaškim sanitetnim avtom v garnizijsko bolnico.

Poleg reševalne postaje je bila takoj o težki nesreči obveščena uprava policije,

mestno načelstvo in dežurni oficir komande dravske divizije. Popoldne je prišla na kraj nesreče vojaška komisija, v kateri sta bila kapetan Zivojin Stanojević ter izslednik kapetan Milan Kolar, ki je ugotovila dejanski stan.

Ponesrečenega redova Ljubomira Nikolića so prepeljali v mrtvašnico garnizijske bolnice. Nikolić je bil star 22 let in doma iz Beograda.

Popoldne je prispela tudi komisija mestne občine, v kateri so bili mestni fizik dr. Rus, nadsvetnik Jančigaj in inž. Klopčar. Mestna občina ima na polomljeni ograji in poškodovanem mostu nekaj škode.

IZPOVEDI PRIČ.

Policija in tudi vojaška komisija je začela več prič nesreče, nihče pa ni nesreče videl od blizu, temveč so jo videli le od daleč. Edino posestnik Babić je videl, kako je zdrknil avtomobil čez ograjo v jarek. V splošnem se pa izpovedi prič tako Babića, elektromonterja Avgusta Ničmana, Ivanke Guzeljeve, žene mestnega sluga in služkinje Frančiške Bartove ujemajo v tem, da je šofer vozil precej naglo po sredi ceste in da je tudi na mostu zavil v ostrem loku po levi strani. Zasllišani ranjeni vojski so izpovedali, da šofer Kabašić ni bil popolnoma več šofiranja.

UGOTOVITVE VOJAŠKE KOMISIJE.

Davi je odšla na kraj nesreče zopet vojaška komisija, ki jo je vodil kot tehnični izvedenec podpolkovnik g. Jaklič, ki sta mu bila kot tehnična referenta dodeljena kapetan g. Zivojin Stanojević ter kapetan avtooddelka g. Hren, dočim je zapisnik o nesreči sestavil avditor major g. Jeftić. Komisija je točno proučila dejanski stan in tudi rekonstruirala nesrečo kakor se je najbrže pripetila. Ugotovila je, da izpovedi prič nedvomno drže in da je gotovo, da je Kabašić vozil po četvi, namesto tangencialno po desni strani v loku. Komisija je tudi ugotovila, da je bil volan res nekoliko neokreten, dočim sta pa obe zavori, nočna in ročna v dobrem stanju. Na ročni zavori je videti, da jo je šofer v zadnjem hipu potegnil.

Prevrnjeni avtomobil je ležal vso noč v jarku, danes je pa vojaška komanda dirigirala četo vojakov in poslala na kraj nesreče tudi tehnične pripomočke, da 3.000 kg težki tovorni avtomobil dvignejo in potegnejo iz jarka.

STANJE RANJENCEV.

Snoči so se po mestu že razširile vesti, da je v bolnici podlegel poškodbam še en ponesrečen vojak, kar pa ni res. Stanje ranjencev je razmeroma povoljno in ni nevarnosti, da bi poškodbam podlegli. Popoldne se je vršila obdukcija trupla redova Nikolića.

Florijan Batistič

Maribor, 7. novembra.

Včeraj popoldne so na starem magdalenkem pokopališču v Mariboru pokopali zvestega prijatelja našega mesta, nadprednika finančne kontrole g. Florijana Batističa, ki v sredo tako tragično preminul v najlepši moški dobi.

Globljih vzrokov za tako nepričakovan konec je bilo najbrže več. Pokojnik je še pred leti resno bolehal na živčni boleznii in se je podvrnil posebnemu zdravljenju v inozemstvu. Razen težke živčne bolezni so pa tudi še drugi vzroki prezgodnje smrti tega vrliga moža.

Ko se je pred 10 leti v Mariboru pod vodstvom tedanjega generalnega ravnatelja lesne industrije »Dravca« g. Križniča pričela velikopotezno zasnovana gradbena akcija za novi jugoslovanski Maribor in z njo v zvezi predvsem tudi akcija v prid vsem brezstanovanjskim revežem »Dom ubogih« —, je bil tudi pokojnik med ustanovitelji, pozneje pa član načelstva zadruga »Moj mir«, ki je postala matica vse te socialno zamišljene stanovanjske gradbene akcije. Ko so v najbolj kritični zadnji dobi razen ustanovitelja novinarja g. Pirca podjetje vsi zapustili, je razen omenjenega vztrajal edino še blagi pokojnik kot predsednik zadruga načelstva. Pokojnikovo rahljužno srce je najbolj bolel način, kako so gotovi spekulanti s stanovanjsko bedo sebično in brez vesti z zadrugo brezsrčno uničili tudi tako idealno zamišljeno patriotično akcijo »Doma ubogih«, ki je bila ob ustanovitvi posvečena kot poročni dar Maribora kralju in kraljici. Posebno ga je tudi bolelo, da je v Kettejevi ulici še danes prazno poslopje, ki je bilo namenjeno za glavni dobitek loterije, glede katere še danes nihče ne ve, kdaj bo vrnjen za srečke nabrani denar. Še malo pred svojo tragično smrtjo je Batistič ponovno apeliral pri neki oblasti v zadevi te lepe akcije.

Pokojni Florijan Batistič je pač zaslužil,

da mu zaradi njegovega dela za omiljenje stanovanjske bede ohrani vsa socialno čustva javnost časten in trajen spomin.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.
Sobota, 7.: Dve nevesti. Izv.
Nedelja, 8.: ob 15. Princeška in pastirček. Izv. Znižane cene.
Ob 20. Dve nevesti. Izv.
Ponedeljek, 9.: Dogodek v mestu Gogi. C.

»Dve nevesti« bo v drami prva repriza uspele Golarjeve kmečke veselice »Dve nevesti«. Predstava je izven abonmaja, velja običajne dramske cene.

Nedelja v ljubljanski drami. Popoldne ob 15. prva mladinska predstava letošnje sezone. Vprizori se izvrstna Golieva mladinska igra »Princeška in pastirček«. Vlogo Pastirčka igra Mitja Gorec, Princeške pa ga. Šaričeva. V ostalem nastopajo gg. Veterani s svojim komandantom Cesarjem, medvedi, zajčki, žabe itd. Režija prof. Šestova. — Zvečer ob 20. pa je druga repriza Golarjevih »Dveh nevest«.

»Dogodek v mestu Gogi« ponovi ljubljanska drama v ponedeljek 9. t. m. za red C.

OPERA

Začetek ob 20.
Sobota, 7.: Košana, premijera. Izv.
Nedelja, 8.: ob 15. Viktorija in njen huzar. Izv. Znižane cene.
Ob 20. Knez Igor. Gostuje Josip Križaj. Izv. Znižane cene.
Ponedeljek, 9.: zaprto.
Torek, 10.: Baletni večer pariškega baleta Loie Fuller. Izven.

Premijera velike jugoslovanske opere »Košana« bo drovi v naši operi. Naslovno vlogo poje ga. Gjurgjenac. Dirigira

ravnatelj Polić. Režija je v rokah g. Margarete Fromanove. Predstava je izven.

Nedelja v ljubljanski operi. Popoldne ob 15. po znižanih cenah »Viktorija in njen huzar«. — Zvečer ob 20. pa nastopi prvokrat v letošnji sezoni na našem odru priljubljeni gost in odlični pevec g. Josip Križaj. Poje se velika ruska opera »Knez Igor«. Poleg gosta nastopijo v glavnih vlogah ga. Thierryjeva in Kogejeva ter gg. Primožič, Gostič, Janko, Zupan, Kovač itd. Za predstavo veljajo znižane operne cene.

Znameniti francoski balet »Loie Fuller« ki gostuje v torek 10. t. m. prvič v naši operi ima naslednji spored: I. del: German: Nell Gvin, ples ansambla, Schubert: Moment Musical (soloples), Grieg: Per Gyn, ples ansambla, Mozart: Ples (soloples), Grieg: Metal, ples ansambla, Schubert: Čarobni pajčolan, ples ansambla. II. del: Massenet: Fauni in nimfe, ples ansambla, Ravel: Velika črna ptica, (soloples), Lalo in Debussy: Orjaške sence, ples ansambla. III. del: Wagner: Spreved (ansambl), Sibelius: Valse Triste, soloples, Mendelssohn, Scherzo, ansambl. Sklepno točko tvorijo plesi pod skupnim naslovom »Lučke«. Vse ples spremlja operni orkester. Balet »Fuller« uživa svetovni sloves. Predprodaja pri dnevnih blagajni v operi.

Kino Ljubljanski dvor
Telefon 2730

Premiera! Prvič v Ljubljani!
Velefilm senzaciji in napetosti!

DINAMIT

CONRAD NAGEL

KAY JOHNSON

Predstave danes ob 4., ½ 8. in ¼ 10. zvečer — jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. zvečer.
Dvourni spored ob ljudskih cenah Din 4.— in 6.—!

Guslar Barjaktarevič

Ljubljana, 7. novembra.

V Ljubljani se mudi že več dni znani guslar g. Milovan Barjaktarevič, doma iz Berana v Črni gori. Predstavil se je zlasti naši šolski mladini, ki ga je navdušeno sprejela. Nastopil je že na 8 ljubljanskih učnih zavodih in sicer v sredo na I. moški realni gimnaziji, v četrtek na mestni ženski realni gimnaziji, I. državni deški učščanski šoli, IV. državni osnovni šoli.

I. deški državni osnovni šoli in II. deški državni osnovni šoli, včeraj pa v šoli na Prulah, v šoli na Ledini in pa v ljubljanskem radiu s kratkim predavanjem o narodni poeziji s posebnim ozirom na guslarje. Drevi ob 20.30 pa nastopi v Oficijskem domu za oficirje, podoficirje in redne posetnike družabnih večerov naših oficirjev. Guslar Barjaktarevič je v južnih krajih naše države splošno znan in priljubljen. Odklovan je bil že na ljudski univerzi v Beogradu, od umetniškega oddelka prosvetnega ministrstva in radio-postaja v Beogradu. Iz Ljubljane odpotuje v Celje in Maribor, potem pa v Grudec, na Dunaj itd. na turnejo po inozemstvu.

G. Barjaktarevič se odlikuje kot mojstrski interpret naše narodne pesmi. V tem pa ne posnema nikogar, kakor je to navada pri mnogih drugih guslarjih. V petju zna povdariti ono, kar je v pesmi bistvenega, ne uide mu niti najmanjša podrobnost. Našo narodno pesem lahko človek občuti dobro samo v petju ob spremljanju gosli, posebno če poje tak guslar, kakor je g. Barjaktarevič. G. Barjaktarevič hoče v inozemstvu propagirati našo narodno stvar, hoče pokazati tujemu svetu našo nacionalno svetinjo in bo ta cilj gotovo dosegel. Želimo mu na turneji po inozemstvu obilo uspehov.

Danes ob ¼ 3. popoldne in jutri ob 11. uri dopoldne

Grandiozni ekspedicijski film
»Ufe«

Pozor Azija!

Pozor Avstralija!

Predstave v
Elitnem kinu Matici

2 in pol milijona
dolarjev
stroškov ter
20.000 sodelujočih
pri ogromnem velefilmu

Čar zapada

ki se da primerjati z
nepozabnim filmom
»BEN HUR«.
Premiera
v ponedeljek v
Elitnem kinu
Matici

Klic bratov za mejo:
Kdor nam želi osvobodjenje, mora 8. novembra na volišče

Dnevne vesti

— **Iz izprosnih služb.** Za suplenta sta imenovana gđ. Pavlič Klavdija, diplomirana iz Ljubljane na 3. realni gimnaziji v Ljubljani in g. Djermanovič Mikoš, diplomirani filozof (fizika, kemija) na realni gimnaziji v Ptuj.

— **Razpust društva.** Osrednje društvo kovinarjev in sorodnih strok v Ljubljani, podružnica v Celju, je razpuščeno, ker nima pogojev za pravični obstoj.

— **Otvoritev telefonskih relacij Ljubljana, Kranj, Celje, Rogaska Slatina.** — Pörtschach am See. Pristojbina za navadno govorilno enoto v vseh štirih relacij znaša 29.70 Din. Otvorjen je telefonski promet Ljubljana — Jaromer in Maribor — Jaromer. Pristojbina za navadno govorilno enoto v relaciji Ljubljana — Jaromer je 52.28 Din, v relaciji Maribor — Jaromer pa 47.85 Din.

— **Zvišanje govorilne pristojbine** v telefonskih relacijah Sv. Janez ob Boh. jeziru — Reka in Opatja. Pristojbina za navadno govorilno enoto v teh telefonskih relacijah se je zvišala od 1.80 zl. fr. na 2.25 zl. fr., to je na 24.75 Din.

— **Pristojbina za zasebna izporočila na zadnji strani čekovne polovice.** Po novem pravilniku za hranilno in čekovno službo pri poštah je treba za zasebna izporočila, namenjena inozemskemu lastniku čekovne računa, nalepiti na zadnjo stran polovice, na prostor, ki je za to določen, pošto znamko po pristojbini za inozemske dopisnice, to je za 1.50 Din.

— **Iz »Službene listice«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 69, z dne 7. t. m. objavlja zakon o dopolnitvi zakona, s katerim se odlašajo volitve trgovskih industrijskih in obrtniških zbornic z dne 30. aprila 1929, uredbu o polaganju prispege državnih uslužbenec v resoru poljedelskega ministrstva, uredbu o ustroju in področju strokovnih referentov (oddelkov) kontrole mer, odločbo glede volitev delavskih zapnikov v rudarskih in to pilniških podjetjih, dopolnitev k tarifi o plačilu žigovine za pregled in žigosanje (overavanje) meril in merilnih priprav itd., pravilnik o povračilu stroškov za službena potovanja monopolističnih delavcev, pravilnik o navodilih in pojasnilih za izvrševanje zakona o zdravstvenih zadrugah, izpremembe in dopolnitve o pravilniku o navodilih in pojasnilih za izvrševanje zakona o zdravstvenih zadrugah, pravilnik o brezplačni in znižani vožnji na železnicih in ladjah v državni eksploataciji z dne 1. marca 1930, pojasnilo kaj je treba znati za državnotehniški izpit, razpis o uvoznem ocarinjenju bobneta s čipkastimi šarami, razpis o ocarinjenju banan v škatlah iz kartona, razpis o oprostitvi od uvozne carine na butilki alkoholi, oprostitve od davka in samoupravnih doklad, prepoved sprejemanja pošilk v Avstrijo, obremenjenih s plačilnim povzetjem, odločbo o izločitvi selišča Čušperga iz občine Rače, in odločbe obče seje državnega sveta.

— **Rezultat volitev po radu.** V nedeljo 8. t. m. objavi Avala rezultat volitev potom Radia-Ljubljana v naslednjih urah: ob 9., 10.25, 11.30, 13., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., 23., in 24.

— **Srečko Kosovel:** Izbrane pesmi. Uredil in uvod napisal Anton Ocirk. Založila Tiakovna zadruga v Ljubljani. Slovenski pisatelji — sodobniki II. 1931. Str. 171. Opomba: Inz. arh. B. Serajnik. Cena broš. knjige Din 40, v platno vezani Din 60, v polsnežni vezani Din 70. Pričujoča zbirka prikazuje celotno Kosovelovo pesniško osebnost, ki se je v tu izbranih pesmih najgloblje izkazovala in najizraziteje izoblikovala. V obširnem uvodu je urednik opisal mimo pesnikovega življenja, mimo njegovega telesnega razbolevanja in hiranja v smrt tudi njegov duševni obraz, kako se je oblikoval iz osebnih spoznanj in iz časa ter okolice; slednjič pa je tudi označil osnovne poteze njegove lirike. Zbirko pesmi, ki sledi uvodu, je urednik razdelil na tri dele in hotel s tem pokazati tri vsebinske smeri Kosovelove pesmi. Prvi del zbirke prikazuje njegovo preprosto in nezumetničeno impresivno pesem, kako rase iz opisanjv polagoma v osebno meditacijo. Prvi del tvori tudi nekaj kraških ciklov. Drugi del obsega pesnikove sonete, njih je vidna predvse njegova razmišljanja narava. Tretji kaže Kosovo lovo zvezanost s sodobnostjo, njegovo borbo za resnico in za novega človeka. Vsaka zbirka se končno zlije v najvišje Kosovelovo pesniško tvorbo »Ocean«. — Uredniške opombe zaključujejo zbirko. Tu objavljene pesmi ponazarjajo Kosovelov način ustvarjanja, kot poslednji odtenki okroglojude podobno Kosovelove osebnosti in njegovega dela. Obenem pa so tudi organski zaključek celotne zbirke.

— **Proračun zagrebske občine.** Zagrebška občina sestavlja proračun za l. 1932, v katerem bodo v primeri z lanskim proračunom mnoge postavke črtane. V novem proračunu ne bo nobenih novih investicij, temveč samo najnujnejši redni izdatki.

— **Darovi za Belo Krajino.** Upokojeno učiteljsko na odborovi seji v restavraciji »Novi Svet« Din 265. Oton Ploj, notar v Mariboru Din 200. Darovano za Belo Krajino v pisarni R. kr. Wolfova ul. Iskrena hvala!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo bolj oblačno in da padavine niso izključene. Ze večer se je vreme po vseh krajih naše države poslabšalo, samo v Dalmaciji je ostalo še lepo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 15.9, v Beogradu 15.9, v Skoplju 14.8, v Zagrebu 14.7, v Sarajevu 14.3, v Ljubljani 12.4, v Mariboru 5 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764.6, temperatura je znašala 3.9.

— **Zenske proti luksuzu.** Zenske organizacije v Sarajevu so imele v četrtek zvečer zborovanje, na katerem je bila sprejeta resolucija z zahtevo, naj bi se prepovedalo učenkam pudranje, šminkanje, noš-

nje luksuznih oblač, čevljev itd. Sploh naj bi se ženske oblačile čim skromnejše in ne hodile na ples in druge družabne prireditve v razkošnih toaletah.

— **Zaradi nesrečne ljubezni v smrt.** V nedeljo se je v Zagrebu napil octove kisline 27-letni tramvajski voznik Emil Fuk, ki je bil že nad 5 let zaljubljen v neko šiviljo. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa v četrtek umrl. Šivilja je na policiji izjavila, da mu ni dala nobenega povoda za obup in da se ga je vedno izogibala.

Ce glava te boli od piva in vina, Vzemi dve tableti ASPIRINA.

— **Poskusen samomor Slovenca v Zagrebu.** V Zagrebu si je hotel večeraj končati življenje 28-letni črkosilnik Rudolf Dermovšek. Napil se je octove kisline in prepeljali so ga v bolnico, kjer so mu izprali želodec, vendar je pa njegovo stanje zelo težko. V smrt je hotel baje radi težkih gmotnih razmer.

— **Podgane odgrizle pijancu nos.** V vasi Vrbič pri Brodu se je kmet Jos Matić pri sosedih tako naculak žganja, da je domov grede oblečal. Domači so ga pobrali in odnesli v skedenj na slamo, da bi se prespal in iztreznil. Ponoči so mu pa podgane odgrizle nos in polovico uhlja. Matić je bil tako pijan, da ni čutil, kako so ga podgane grizle. Šele ko se je iztreznil, je začutil silne bolečine in odhitel v bolnico.

— **Lepota predpisuje.** Kdor je lep, mora še posebno paziti na to, da z vztrajno uporabo dobre Chlorodont zobne paste doseže lepe zobe. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.—

— **Ne pozabite na svoj sadovnjak!** Sedaj v pozni jeseni in zimi je čas, da škropite in mazate svoje sadno drevje z ARBORIN-om ako hočete imeti prihodnjo jesen lepo in zdravo sadje. ARBORIN izdeluje »Chemotekna«, Ljubljana. Mestni trg 10 (Skaberetova hiša, dvorišče).

— **Obledele obleke** barva v različnih barvah in plisir tavnar Jos. Reich.

Iz Ljubljane

— **Iz Avstrijski državni praznik.** Avstrijski generalni konzul dr. Felix Orsini und Rosenberg sprejema ob priliki avstrijskega državnega praznika dne 12. novembra od 5. do 7. ure popoldne v prostorih konzulata (Ljubljana, Dunajska cesta 31-1) avstrijsko kolonijo in vse prijatelje republike Avstrije. Radi državnega praznika tega dne ne bo uradovanja za stranke.

— **Iz Groharjevo ceste** urejujejo zadnje čase v zvezi z gradnjo podzemeljskega transformatorja ob nji ter ureditvijo avtomobilskega bivašega Napoleonovega trga (križišče Bleiweisove, Rimske, Tržaške in Groharjeve ceste). Podzemeljski transformator je v glavnem dograjen, v delu so še nekatera notranja dela. Ob Groharjevi cesti so zadnja leta zgradili več vil, cesta je pa bila nekanalizirana in brez hodnikov in tudi cestnišče ni imelo nobene prave oblike. Zidaj ga ravno, delajo hodnike in betonske cestne požiralnike. Ob Jemčevi hiši, pri transformatorju bo asfaltiran hodnik, podloga je že zbetonirana, drugod bodo pa nasipani hodniki.

— **Iz Manjših zidav.** Na dvorišču enonadstropne vile Antona Mavriča v Mariborski ulici je domala gotova garaža in drvarnica. Zidal si jo gospodar sam. Pred Perdanovo trgovino na Krekovem trgu so večeraj dopolnili položili v podzemski prostor rezervoar za bencinsko črpalko. Betoniran podzemski prostor je napravil mestni stavbnik Miroslav Zupan. Podzemski prostor za transformator med Tržaško in Groharjevo cesto je domala gotov. Vsa dela pa se dovrše spomladi, na kar se transformator položi pod zemljo. Sedanja transformatorska postaja podero in v pravijo na njenem mestu manjši park. Gradnjo podzemeljskega prostora je prevzela Slavnica družba.

— **Iz naših cest in ulic.** Na zgornjem koncu Groharjeve ceste kopljejo delavci, da cestnišče nekoliko znižajo. Hodnik ob dr. Jemčevi hiši je betoniran, na kar ga bodo še asfaltirali. V Kerčevici ulici je v delu levi hodnik in obcestni jarek. V zadnjem času je bila posula z okroglim gramozom Einspielerjeva ulica in cesta Bežigrad. Tako se ceste na vseh koncih in krajih popravljajo in lepšajo.

— **Iz Izprememba posesti.** Anton Mavrič je prodal novo enonadstropno svojo vilo v Mariborski ulici za 350.000 Din inženjerju Sušteršiču z Jesenic. Novi gospodar se preseli pod svojo streho prihodnji teden. K vili spada toliko sveta, da se lahko postavi na njem še ena hiša.

— **Iz orkestralni tečaji za mladino.** Pod vodstvom prof. Karla Jeraja začne na šoli Glasbene Matice ljubljanske orkestralni tečaji za mladino, katerih namen je, da uvečajo gojenje v orkestralno prakso. Tečaj je namenjen v prvi vrsti gojencem Glasbene Matice, sprejemajo se pa mladenci izpod 18 let, ki igrajo kak godalni instrument. Za negojence znaša ugovina mesečno 10 Din. Priprave sprejema pisarna Glasbene Matice. Tečaj bo vsako soboto od pol 6. do 7. ure zvečer.

— **Iz Mladinski koncert v Ljubljani.** V nedeljo, dne 15. t. m. dopoldne ob pol 11. uri nastopi na samostojnem koncertu v veliki unioński dvorani mladinski zbor osnovne šole v Trbovljah-Vode. Zbor je že večkrat nastopil na javnih koncertih in uživa zelo lep sloves. Glasovni material je naravnost izvrsten, ravnotako pa imajo tudi izvrstno naštudirane vse pesnice svojega lepega sporeda. Predprodaja vstopnic bo prihodnji teden v Matici knjigarni, danes pa že opozarjamo na koncertni nastop naše mladine.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke, perile I. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

— **Iz Indija — Gandhi — Kitajska prvič v govorec filmu!** Dr. Collin Rossovo ekspedicijsko v Azijo in Avstralijo je filmala berlinska Ufa in danes gledamo na filmskem platnu eksotične dežele in države, iz katerih čujemo najrazličnejše novice, ki zanimajo ves svet. Film »Pozor Azija! Pozor Avstralija!« je živa slika tamkajšnjih poredkih socialnih razmer. Tu vidimo preobrnjeno Indijo in Kino, socialne razmere teh ljudi, njih vsakdanje življenje, šege in navade. Zivalstvo, rastlinstvo, vse je krasno opisano. In iz najgostejše obljudenega kontinenta naprej v Avstralijo, na Novo Zelandijo. Tudi iz teh dežel nam kaže film najzanimivejše, najpoučnejše stvari. Zlasti priporočamo film dijaštva in mladini. Predstave se vrste v Elitnem kinu Matije in sicer danes ob 14.15 in jutri ob 11. uri. Nič ne naj ne zamudi tega krasnega filma. Cene sedežem izredno nizke.

— **Iz Otvoritev salona modnega damskega krojaštva** po meri. Jovanka Potočnik. Glej oglas.

— **Iz Plesni zavod »Jenke« v Kazini — drevi »Sobotni tečaj«.** Novi začetniki-ce od pol 8. do 9. zveč. nato večerjanje — perlekcija. Jutri »Nedeljski popoldanski tečaj« od 3—7 pop. V ponedeljek ob 20. »Začetniški tečaj«. Vsak četrtek: »Nadaljevalni tečaj«. Informacije in posebne ure dnevno od 10. do 20 ure.

— **Iz Narodna čitalnica v Spodnji šiški** sklicuje na dan 15. t. m. ob pol 10. dopoldne v prostorih Javne knjižnice izredni občni zbor z dnevnim redom: 1.) Sprememba pravil. 2.) Slučajnosti.

— **Iz Ljubljanskim moškim zborom!** Študirate p. H. Sattnerjevi skladbi »Pogled v nedolžno oko« in »Na planine«. — Uprava Hubadove župe JPS.

— **Iz Angleško pranje svetilnikanje** ovratnikov ŠIMENC, Kolodvorska ulica 8. 388n

— **Iz Literarni večer ruskega pesnika Igorja Severjanina.** Ob priliki prihoda v Ljubljano ruskega pesnika Igorja V. Severjanina priredi Ruska Matica v ponedeljek 9. t. m. ob 20.1/2 v prostorih Francoskega inštituta večer njegovih pism. Vabljeni so vsi prijatelji ruske književnosti. Vstop prost. Pri vstopu se bodo pobirali prostovoljni prispevki v korist Ruske Matice.

— **Iz Našel se je avtomobilski sedež** v križišču Gosposvetske in Celovške ceste. Dobi se pri sedlarskemu mojstru Alojzju Brecljniku, Gosposvetska cesta 18.

— **Iz Prvovrstno vino, mošt, Vinski vrh.** 10 Din, rizing, Vinski vrh, letnik 1928, 22 Din, isti, letnik 1920 Din 14, črno viško 12 Din, črček, Gadova peč, 14 Din, toči gostilna JELOČNIK, Rožna dolina.

— **Iz Seznam izgubljenih predmetov** prijavi pri policijski upravi v Ljubljani od dne 16. do dne 30. septembra: šotor, denarnica v 800 Din, zastavljali list mestne zastavljavnice št. 5166, ženska srebrna žepna ura, pes nemški resavec, slihi na ime Ris, dečji pragač suknjič, zlata double damska ura, zlat lorgnon, zlat briljantni uhan, zlato nalivno pero Penkala, ozka zlata zapetnica z 3 briljanti, ročna torbica v njej 2 ključa, pismo in 100 Din, denarnica v 430 Din, svilena ovratna ruta, ženska ročna torbica v njej legitimacija na ime Tanko Anica, železno vozno dvigalo, listnica v 160 Din orožni, list in razne druge listine na ime Derganc Albert, črn svilen ženski dežnik, 4040 Din 2 ključa in bel žepni robec v črni ročni torbici, 100 Din, 500 Din, in 80 Din in okoli 200 Din.

— **Iz Seznam najdenih predmetov,** prijavi pri policijski upravi v Ljubljani od dne 16. do dne 30. septembra Din 31, Din 400, listnica v njej 30 Din in potrdilo na ime Žirovnik Mar., moški dežnik, pes volčjak, srebrna ženska verižica, zlat medaljonek z rdečim kamnom, srebrna verižica z obeskom, poročni prstan z gravuro »I. N.«, zlata zaponka s tremi kamenčki aktivka v njej pol lit. steklenica, konjska odeja in ženska srebrna ura. V železniških vozovih so se našli tile predmeti: 16 dežnikov, damski površnik, moški površnik, palica, 2 čepci, otroški klobuk, kolemska karbid, svetilka, fotografski stativ, aktivka s plitjo hrano, lovski stolček, bel plašč, moška jopa in srajca, dežni plašč, povozeno platno, slab moški klobuk, slabe ženske rokavice, pasja veriga, 2 nemški knjigi, poljski telefonski aparat in ženska slaba obleka.

— **Iz Zimskosporne srajce, puloverje, telovnike.** Jägrovo perilo ima najceneje šter nasl. KARNIČNIK, Stari trg 18.

Sport

— **Razpis medklubskega cross-country teka za smučarje.** SK Ilirija razpisuje za verificirane člane klubov, ki so včlanjeni v JZSS-u tekmovanje v cross-country teku, ki se vrši dne 15. novembra 1931 v Ljubljani. — **Dolžina proge** znaša 10 km in vodi iz igrišča SK Ilirije mimo hotela Bellevue, skozi Kozlovo dolinico do Mesteca, oddaljeno na Večno pot, z Večne poti do Glinščice, ob Glinščici zopet do Večne poti (400 m nižje od Strelišča), oddaljeno čez Rožnik zopet na igrišče SK Ilirije. — **Tam je tudi cilj.** — **Prvoplasirani** prejme kot darilo kip, ki postane njegova last po dvakratni zaporedni zmagi ali po treh zmagah v preledku. — **Drugoplasirani** prejme plaketo. — **Start** točno ob 10 uri dopoldne na igrišču Ilirije, kjer je tudi gaderoba. Pismene prijave sprejema do 10. novembra 1931 g. Mahkovec Alojz, Ljubljana, kavarna Evropa.

Besedo imajo naši čitatelji

Javno vprašanje

Kaj je z našo operno pevko gđno. Vero Majdičev? Že od leta 1927 smo slišali to odlično umetnico vsako sezono na našem odru v raznih večjih vlogah in če smem govoriti po ploskanju, je bilo občinstvo zelo navdušeno zanjo.

Njena Margareta v »Favst«, Siglinda v »Valkiri«, Tatjana v »Oneginu« itd. spajajo nedvomno med najodličnejše kreačije te nadarjene in simpatične umetnice. Tudi kritika ji je priznala te lovorje.

Letos pa te umetnice ne vidimo nič več na pozorišču, kakor da sploh ne spada več k našemu opernemu občinstvu. Zakaj?

Obiskovalec opere.

Most na Prulah

Svoječasno je mestna občina napravila zasilni most na Prulah, ter je staro tramvajsko mostovje pri Sv. Petru premestila na Prule. Ne vemo, če je bilo to umestno, ker je po informacijah stalo popravljjanje in ureditev tega mostu toliko, kolikor bi stal nekoliko širši betonski most z enim lokom. Most, kakor je zgrajen na Prulah, bi delal smatno najbednejši vasi in se čudimo, da je mestna občina postavila na tako prometni točki tako nemogoč most, ker nima isti ne pravega dohoda in tudi ne poštene ograje. Dohod od tnovske strani zakriva Kotnikova baraka tako, da nima vozač nikakrge pregleda na most. Pri vsem tem je pa mostiček tako ozek, da se ne moreta srečati dva voza in se nesreča, ki se je zgodila včeraj, lahko vsak dan pripeči.

Včerajšnja težka nesreča, pri kateri je izgubil življenje vojak, naj bo mestni občini resen opomin, da misli na projekt novega, mnogo večjemu prometu odgovarjajočega mostu. Vsekakor smo mnenja, da se mora na Prulah zgraditi most, ki bo ustrezal današnjim prometnim razmeram. Če se zida v mestu in okolici kar sedem mostov, je to vsekakor za mestno občino hvalevredno, mnenja smo pa, da je nujno potrebna graditev mostu na Prulah. Ne gre pri vsem tem za interese stanovalcev na Prulah, temveč je graditev mostu postala sila važna prometna nujnost.

Prulčani.

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

Nesreče

Ljubljana, 7. novembra.

Včeraj je bil zopet dan številnih nesreč. Ob 14. se je na Marijinem trgu ponesrečila uradnikova žena Ana Pirčeva, rojena leta 1908. Prišla je med tramvaj in avtobus in padla ter si zlomila ključnico. Morali so jo prepeljati v bolnico.

Zelo težka nesreča se je pa pripetila večeraj popoldne v Leskovcu. Janez Drmelj, 22-letni posestnikov sin iz Leskovca pri Litiji, ter 27-letni Alojzij Terme sta sušila lan. Sedela sta na lati, ki se je nenadoma prelomila in padla sta v ogenj. Zadobila sta težke opekline. Oba sta močno opečena po glavi in po telesu. Snoci so ju prepeljali v ljubljansko bolnico. Opekline so težke, vendar pa ne smrtno nevarne.

Anton Turk, 32-letni posestnik iz Cerkanice, je večeraj doma padel s kozolca in si zlomil desno roko. — Posestnikov sin Jože Peterca iz Dobrunj je pri rezanju slame zašel z roko v slamoreznilo, ki mu je odrezala dva prsta. Vse ponesrečene so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Iz Celja

— **c Levstikova proslava v Celju.** Ljudsko vseučilišče v Celju bo proslavilo 100-letnico rojstva velikega Frana Levstika v ponedeljek 9. t. m. ob 20. s predavanjem g. prof. Fabjančiča. Narodno občinstvo Celja naj se proslave udeleži polnoštevilo. Predavanje bo, kot običajno, v risalnici meščanske šole v Vodnikov ulici.

— **c Bonbončkov dan** priredi jutri v Celju tukajšnja ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda. Darujte v narodno-obrambne namene!

— **c Smrti vozač v Celju.** V Celje so pred dnevi prispeli svetovno znani »smrti vozač« in postavili svojo leseno areno sredi Dečkovega trga. Žal, da je od dirkaške trojice obolel en član, namreč oni, ki se je produciral z malim športnim avtomobilom. Kljub temu pa je številno občinstvo, ki poseča predstave, tudi s sedanjim programom in njegovo razburljivo izvedbo več kot zadovoljno. Predstave se vrše dnevno od 15. popoldne dalje vsake pol ure.

— **c Iz našega državljanstva** želita izstopiti in sta zaprosila za izbris pri tukajšnjem sreskem načelnstvu Jelčava Vrečarjeva s Teharja in Stanislava Završkova iz okolice Celja, ker nameravata sprejeti avstrijsko državljanstvo.

— **c Dežurno lekarniško službo** v Celju ima od danes do vključno petka 13. t. m. lekarna Pri orlu na Glavnem trgu.

— **c Pomnožene predstave** v Mestnem kinu. Jutri bo predvajal tukajšnji Mestni kino izborna zvočno filmsko opereto v službi carja v pomnoženih predstavah in sicer od pol 15., pol 17., pol 19. in pol 21. v skladu potrebe pa še tudi ob 22.

Podzemeljski transformator

Za podzemeljske transformatorje imamo v Ljubljani izredno agilne agitatorje in reformatorje, ki hočejo kar čez noč spraviti vse pod zemljo in odstraniti vse droge in barake, a iz gmajne napraviti idilične vrtove.

Kakor se mora odobravati in pozdravljati vsako prizadevanje mestne občine, ki gre za zboljšanje prometa in olepšanje mesta, tako moramo obsojati početje podincev, ki iz osebnih interesov in koristi lansirajo od časa do časa v časopise razne kritike, pobirajo podpise pri okoliških hišnih posestnikih, vlagajo pritožbe ter skušajo vzbuditi domnevo, da vse to zahteva javno mnenje.

Poznavalci razmer pa presojamo položaj, osobito kar se tiče odstranitve transformatorja, drogov in trafike na brezimnem trgu, to je na križišču Tržaške-Rimske in Bleiweisove ceste v povsem drugačnem objektivnem smislu, to je smislu pravičnosti, možnosti in pa socialne potrebe.

O kaki napravi vrta, kakor si ga zamišlja pisec prejšnjih člankov na omenjeni gmajni, sploh ne more biti govora, ker je v to svrhu premajhen prostor in bi bilo to mogoče storiti le z odkupom zemljišča že prej, preden je bila zgrajena skoraj sredi te gmajne nova hiša. O odstranitvi trafike bo pa tudi javnost izrekla svoje mnenje, ker je na tem križišču trafika bolj potrebna, kakor pa na katerikoli kraju v Ljubljani. Ako mestna občina dovoljuje postavitve paviljonov in barak za trafike na najpomembnejših cestah, parkih in vrtovih, ni bi iste prav lahko pogrešali, bo mnenje tudi tukaj uvidela in upoštevala lokalno občino, ki ter pustila trafiko tam, kjer je in kjer ne ovirata niti osebnega, niti vozovnega prometa ali pogleda iz sosednjih hiš na električno uro.

Ako pa že mora na ljubo temu ali onemu izginiti vse s te gmajne, bi pa mestna občina priporočala, da zgradi ob istem križišču lično zgradbo, ki bo služila obenem kot čakalnica tramvajskemu prometu, za trafiko in še eventualno za kakke druge javne namene. To so želje javnega mnenja brez podpisov.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sobota, 7. novembra katoličani: Engelbert, Prosdocium, Zdenko, pravoslavni 25. oktobra: Makrijan.

Jutri: Nedelja, 8. novembra katoličani: Zahvalna, Nežir, pravoslavni 26. oktobra: Mitrov dan.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Deviški Jakob.
Kino Dvor: Dinamit.
Kino Ideal: Storklja štrajka.
ZKD: »Pozor Azija! Pozor Avstralija!« ob 14.15.

Jakopičev paviljon: Razstava kiparja Goršeta.

Prireditve v nedeljo.

Kino Matica: Deviški Jakob.
Kino Dvor: Dinamit.
Kino Ideal: Storklja štrajka.
ZKD: »Pozor Azija! Pozor Avstralija!« ob 11. dop.

Jakopičev paviljon: Razstava kiparja Goršeta.

Lutkovni odsek ljubljanskega Sokola: »Gašparček prvič v Ljubljani« ob 16. v Narodnem domu.

Dežurne lekarne.

Danes in jutri: Sušnik, Marijin trg 5 in Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

Zvočni kino Ideal

Danes premiera! Velika komedija!

Siegfried Arno

Ursula Grabley — Hans Junkermann

Smeh! Krohot! Zabava!

Predstave danes ob 4., 1/2 6., 1/2 8. in

9 uri zvečer — v nedel

Stavbno gibanje v Ljubljani

Spricho lepega vremena hite z delom na stavbiščih, da spravijo hiše čim prej pod streho

Ljubljana, 7. novembra. Na levi strani Dunajske ceste onstran stadiona vidimo tri trnadstropne stanovanjske hiše, ki jih je zgradila železniška uprava svojim uslužbencem. Stranke že stanujejo v njih. V zadnjem času je začela zidati še dve taki poslopji. Betonsko temeljno zidovje je gotovo ter je že v delu prvo nadstropje. Zidanje vodi mestni stavbnik Emil Tomažič.

Nekoliko stran od Verovškove ulice to stran gorenjske železnice sta si omislila enonadstropno domačijo Ignac in Franciška Kopač. Pred dnevi je bilo dograjeno betonsko temeljno zidovje in je že v delu prvo nadstropje. Streha bo ravna. Lepa moderna stanovanja bodo v visokem pritličju in prvem nadstropju. Ker je v temelju suh, gramozen svet, bodo tudi kletni prostori dobro porabni. Zidanje vodi stavbno podjetje J. Ferenc.

Najživahnejše stavbno gibanje je pa vsekakor ob Verovškovi ulici onkraj gorenjske železnice, kjer nastaja naselje železniške družine. Z delom hite, da bodo visokopritlične oziroma enonadstropne domačije čim prej pod streho. Čizmanova visokopritlična hiša je sezidana in pokrita in že ometavajo stene. Svetla solčna stanovanja bodo v visokem pritličju in pod streho, pa tudi v tleh bo eno stanovanje. Zidarska dela izvršuje stavbno podjetje J. Ferenc.

Neposredni Čizmanov sosed bo Mrežar. Tudi njegov dom je povečini sezidan in tu, di že pod streho. Zdjaj ometavajo stene. Stanovanja bodo v nizkem in visokem pritličju in pod streho. Zida mu Jugograd.

Nekoliko naprej stoji zidarski oder ob visokopritlični enonadstropni šabčevi hiši, ki je tudi že pod streho. Stanovanja bodo v visokem pritličju in prvem nadstropju, a tudi nizko pritličje in podstrešje se porabi za stanovanje. Zidanje ima v rokah stavbno podjetje Anton Celarc.

Ko napravimo nekaj korakov naprej, stojimo na desni strani poljske ceste ali

bolje rečeno poti pred Jagrovo visokopritlično hišo, ki je domala gotova, saj gospodar že stanuje v njej.

Jagrovi domačiji sta povsem podobni Jugova in Bizjakova hiša. Obe poslopji sta od znotraj in od zunaj ometani in pobeljeni. Vsa dela so toliko uspešna, da bodo stanovanja v prvi polovici novembra gotova ter se stranke vselijo.

Ob večji enonadstropni Zlatnarjevi domačiji pa še stoji zidarski odri, ker so zidarji zaposleni z ometavanjem sten. Lepa moderna stanovanja bodo v visokem pritličju, prvem nadstropju in pod streho. Prostorji v tleh bodo služili za pralnice, drvarnice in kleti. Vsa dela bodo vsekakor pred zimo dokončana. Zlatnarjevo, Jagrovo, Jugovo in Bizjakovo hišo je zidalo stavbno podjetje J. Ferenc.

Železniška uprava je dala omenjenim uslužbenecem vozovne prost dovoz opeke, kar se mora pohvalno omeniti.

Konec vasi ima domala gotovo enonadstropno hišo Grobelšek in že stanuje v nji. Svet je plačal po 20 Din kvad. meter. Zdjaj ga pa plačujejo že dosti dražje.

Še pred zimo se bodo vselili pod svojo streho železničarji Grli, Trele in Zgonc. Vse tri visokopritlične domačije so zidane po enem in istem vzorcu. Stanovanja so v nizkem in visokem pritličju ter pod streho. Zdjaj se še ometavajo stene. Zidanje Grobelškove in teh treh hiš je prevzelo stavbno podjetje J. Ferenc.

V Podlimbarski ulici bo v kratkem sezidana in pokrita enonadstropna hiša ge. Ide Kafolove. Stanovanja bodo gotova in porabna prihodnjo pomlad. Zidanje ima v rokah stavbno podjetje Angelo Battelino.

Petnadstropna stanovanjska hiša Hranilnice dravske banovine na vogalu Igriske in Gregorčičeve ulice je sezidana do prvega nadstropja.

Ravno toliko je uspelo zidanje Luckmannove trnadstropne hiše v Gradšču. Če ne bo vreme nagajalo, bosta obe hiši letos v groben sezidani in pokriti.

Potovalna pisarna

Važne informacije za one, ki hočejo potovati po svetu

JUGOSLAVIJA.

Skupščina Saveza kupališta v Beogradu se vrši od 17. do 19. t. m. Železniški popust 50 odstotkov velja od 10. do 25. t. m.

AVSTRIJA.

Kakor javlja gener. dir. avstrijskih zveznih železnic, bo dovoljena posetnikom švicarskega vzorčnega velicejma v Baslu od 2. do 12. aprila 1932 običajni (25 odstotni) popust.

ITALIJA.

I. Mednarodna razstava dalij in III. razstava krizantem v Milanu se vrši od 3. do 12. t. m. Popust po železnici 30 odstotkov. Olajšava velja 10 dni.

MADŽARSKA.

Perutninska razstava v Budimpešti na živilskem trgu (X. Pongracz) se vrši od 4. do 8. decembra. Po železnici 50 odstotkov popusta. Olajšava velja za tja od 1. do 8. in za nazaj od 1. do 15. decembra.

RAZNO.

Avstrija. — Zvišanje avtobusnih cen. Kakor so se zvišale železniške cene za ca 20 odstotkov, tako se bodo zvišale v Avstriji tudi cene avtobusnih voženj za največ 12 odstotkov. — Društvena potovanja. Dosedaj so dovoljevale avstrijske zvezne železnice 25 odstotkov popusta pri društvenih potovanjih, ako je bilo najmanjše število udeležnikov 12, od sedaj naprej se je to število znižalo na 8 oseb, za 51 in več oseb je dovoljen 33 1/3 % popust. Za posebne vlake veljajo sledeči popusti: za 300 kupljenih vozovnic je dovoljen popust 33 1/3 %, za 500 ali za 300 povratnih vozovnic 40 %, za 500 povratnih vozovnic pa 50 %.

Zimske sezonske legitimacije (Winter-

saisonkarten). Da se poživl v Avstriji tujski promet tudi pozimi, je izdala tujsko-prometna komisija na Dunaju zimske sezonske legitimacije, na podlagi katerih uživajo lastniki razne ugodnosti in sicer: 1. Prost vizum za Avstrijo, 2. a) 40 % popusta na povratku ali pri nadaljevanju vožnje do poljubne avstrijske obmejne postaje s pravico do enkratne prekinitve vožnje po petdnevem bivanju na Dunaju, b) 50 % popusta za tri izlete z Dunaja v letovišča, zdravilišča in zimsko-sportne kraje v okolici Dunaja c) 33 1/3 % popusta za vzpenjačo na Rax d) 50 % popusta na Aspanj železnici in vzpenjači na Hochschneeberg. 3. Posesniki sezonske karte uživajo znaten popust tudi v hotelih in nekaterih penzionih in sicer 15 % pri cenah za sobe 5—10 % pri cenah za polno penzijo, ako ostane v hotelu najmanj tri noči. 4. 25 % popusta za dunajske krožne vožnje (autobusne) 5. 25 % popusta na vstopnino pri raznih koncertih. 6. 50 % popusta za obisk umetniških razstav. Veljavnost zimske sezonske legitimacije traja od 1. novembra 1931 do 29. februarja 1932. Dobi se pri »Putniku« v Ljubljani.

Francija. V bližini Saint Cyr grad. zračno ministrstvo civilni aerodrom, ki bo stal okrog 1.300 milijonov Din. Aerodrom veže s Parizom posebna avtomobilska cesta skozi Bois de Boulogne.

Nemčija. Potniki, ki se vozijo v Nemčijo, si morajo dati na obmejni nemški postaji potrditi v potni list, koliko in katere valute imajo s seboj, da bi na povratku preostale valute zopet lahko izvozili. — Švedsko. Zračni promet. Od 1. novembra 1931 do 29. februarja 1932 se vrši zračni promet med Švedsko in Srednjo Evropo

H. V. Morton:

Svatba

Progasta preproga je pogrnjena po cerkvenih stopnicah. Ozek pas škrlatne preproge se vije od robnega kamna proti vhodu. Stražniki zadržujejo množico.

Ženske — vedno ženske; in povrhu še v toliki množini in v tako čudoviti pestrosti. Strahopetni mizantrop godrnja na mimo drveče omnibuse: »Že zopet ta vražja svatba... Kaj vidijo te ženske na svatbah, si res ne morem misliti...« Seveda si ne more misliti. Ženske s svojim neizprosni smislom za temeljno resničnost vidijo v njih delo sveta, upravičenost vsega živenga — čeprav o tem ne razmišljajo tako, kar je povsem naravno. Grede »pogledat nevesto« ali, če se smem tako izraziti, gledat grede sebe kot neveste, bodisi kakršne so kdaj bile ali kakršne mislijo da bodo.

Kako čudovito se zbirajo. Ulica je še mirna, razen tistega izdajalskega škrlatnega pasu; kar naenkrat, ko da je prišel roj čebel, se pa zbere svatbena množica, pripravljena po potrebi dregniti strožnika z dežnikom med rebra, da bo mogla opazovati novo ženo, kako stopa s poročnim prstanom v novi dom.

Ali se naj pridružimo ženskam?

— Stojte tu! Nikar se ne prerivajte! To je stražnik. A tu se vali in šumi ona trdna stena ženstva. — Gospod stražnik, ali bi se mogli malo umakniti?... Hvala lepa.

— Hej, Robert, ali bi se ne mogel nagniti malo na drugo stran. Kaj ne vidiš, da sem premajhna.

Tu so zbrane ženske od vseh vetrov: iz Kensingtona, Balhama in iz Cherkwell; dekleta, matere in babice; nekatere srečne, nekatere pa seveda tudi nesrečne. Kaj za to? Nova nevesta stopa v življenje z bodočnostjo v očeh, radost in bridkost zreta na njeno čudežno usodo.

Kdo je to?

— Gospodična Agata Penwhistlova! Vidite, nikakor ne. — Kdo je ta ženin? Kaj nas briga on? Polovica žensk ni še nikoli ničesar slišala o gospodični Agati. Za nje ni gospodična Agata, temveč nekaj neprimerno važnejšega: ona je nevesta, ona je ženska vobče.

Pod mračnim obokom cerkvenih vrat je že završalo. Mladi fantje v črnih oblekah in z belimi rožami v gumbnicah se v zadregi spogledujejo, kažejo z očmi na cerkvene stopnice in nestrno čakajo. Svatba je nesrečen dan za mlade brate. Dečki pri vltodu begajo od klopi do klopi in zamenjavajo nevestine goste za one, ki pripadajo po vseh pravicah ženinu. Dela imajo čez glavo. A pogled na sestro pred oltarjem je tudi grozen. Seveda. Jurček je zelo priden dečko in vse drugo je tudi v redu; vendar pa... ona je tako mlada in tako mi-kavna v beli obleki, ko poklekne pred oltar.

Eden izmed fantičev hiti po stopnicah in spretno odpre vratca limuzine, lepo okrašene z belimi nageljni. Množica opazuje vsako njegovo kretnjo. Za-

Žene in dekleta!

Ako hočete, da bodo vaši očetje, možje in bratje imeli dela in zaslužka, recite jim, naj gredo v nedeljo volit!

In ve, žene in dekleta iz kmečkih domov, ako hočete, da se bodo kmetijski pridelki zopet bolje prodajali, recite očetom, možem in bratom, naj gredo v nedeljo volit!

Čim večja bo udeležba pri volitvah, tem večja bosta vpliv parlamenta in moč države, tem prej bomo premagali gospodarsko krizo.

na progi Malmö—Kopenhagen—Hamburg—Essen (Mühlheim—Düsseldorf—Antwerpen—Brüssel in sicer enkrat na teden. — Nemčija. Znižanje cen v jedilnih vozih. Ravnateljstvo Mitropa je znatno znižalo cene v jedilnih vozovih D-vlakovi. Cena skupnemu kosilu je znižana od RM 3.30 na 3. večerja od 3.30 na 2.50. Tudi cene vina, piva, mineralne vode in kave so znižane.

Mednarodno pospeševanje tujkega prometa. V času od 6. do 12. oktobra t. l. se je vršil v Rimu in Neapolju VII. kongres mednarodne zveze oficijelnih oblasti za pospeševanje tujkega prometa, v kateri so včlanjene vse tujekoprometne države. H koncu zborovanja je sprejel kongres sledečo resolucijo: Razmotrivajoč. 1. da je vse narode zadela splošna gospodarska kriza in da to krizo more omiliti samo mednarodna solidarnost, 2. da se, kakor je bilo ugotovljeno že pri 12. zasedanju Društva narodov, le potom zopetnega zaupanja zboljšajo razmere, ker pomanjkanje zaupanja je psihološki glavni vzrok sedanje po-ostritve svetovnega gospodarskega položaja, 3. da se morejo zboljšati odnošaji med narodi in posamezniki le potom tesnih zvez med njimi in pospeševanja gospodarskih, političnih in kulturnih interesov, 4. da mednarodni tujski promet ni več le za gotove ljudi, temveč zavisi po večini od širokih slojev ljudstva, da se ga smatra za najučinkovitejše sredstvo za olajšavo in povrnitev dobrih odnošajev in da igra pri mednarodnih trgovskih zvezah in pri ohranitvi ravnotežja trgovske bilance glavno

vlogo, 5. da na drugi strani pri narodih obstoječe nezaupanje ovira normalen denarni in blagovni obtok kakor tudi vsakovrstni potniški promet, 6. da se javno mnenje v raznih državah zanima za ta problem, ki je tesno zvezan z njegovo duševno in materialno bodočnostjo, 7. da morejo na podlagi tega javnega mnenja vzpodbujene vlade odpraviti ovire, ki so bile nastale proti ljudskemu sporazumu, izraža željo 1. da bi pristojne oblasti vseh držav storile vse potrebno, da se olajša mednarodni potniški promet, da se odstranijo vse težave, ki ovirajo tujski promet (potne liste, vizume itd.), 2. da bi se prevozne in hotelske cene po možnosti znatno znižale, da bi jih zmogli tudi širši sloji, 10. da bi se pospešil avtomobilizem s tem, da se grade nove in popravljajo stare ceste, da se izdajo potrebni zakoni, 11. da bi bilo pospeševanje prometa koncentrirano po združitvi raznih držav z istimi interesi v obliki kolektivne propagande. Mednarodna zveza oficijelnih oblasti za pospeševanje tujkega prometa se nujno obrača na svetovni tisk kot voditeljico javnega mnenja v nadi, da bo z vsemi svojimi močmi delala skupno z Zvezo za povrnitev medsebojnega zaupanja na ta način, da zastavi ves svoj vpliv za splošen sporazum in posebno, da že v kali zatre vse neresnične vesti, ki bi utegnile zblžanje narodov ovirati, nadalje da osebne mednarodne odnošaje podpira in priporoča od mednarodne zveze oficijelnih oblasti za pospeševanje tujkega prometa izdana navodila.

Slovinci v Ameriki

V Brooklynu so našli 3. oktobra na Willoughby Ave ubitega nekega Franka Mitliča, starega 40 let. Policija je ugotovila, da so Mitliča izvalili roparji, ga odpejajali z avtomobilom, med vožnjo kloroformirali in vrgli z drvečega avtomobila. V zvezi s tem zločinom je policija aretirala Janeza Štruklja, ki je pa dokazal alibi in je bil kmalu izpuščen.

V Clevelandu je po večmesečni bolezni umrl Janez Strojnik. Pokojnik je bil star 75 let, doma je bil iz Malega Lipovca. Za njim zalutata dve hčerki. — V Connessvillu je umrl Janez Ferenčak, star 42 let. Zapustil je ženo in pet otrok, od katerih je najmlajši šele 5 let star. — V kraju De Pue, država Illinois, je umrl Anton Sinkovec v starosti 70 let. Pokojnik je bil doma iz smarjete na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 30 leti. V škocijanu na Dolenjskem zalutata za njim žena in sin. Podležje je želočnemu raku, ki ga je mučil delj časa.

V Calumetu je umrl France Sedlar, eden najstarejših in prvih tamošnjih slovenskih naseljenecov. Star je bil 72 let. Zapustil je ženo in več otrok. — V Clevelandu je nagle smrti umrl Tomaž Sterle, star 53 let. Pokojnik je bil doma iz Krivave peči pri Velikih Laščah. V Ameriki je bival 25 let, zapustil je sina in tri hčerke, v starem kraju pa mater. — V Pittsburgu je umrla 1. oktobra Ivana Zust. Pokojna je bila stara 55 let, zapustila je moža in dva sina.

V Clevelandu bi se moral zaradi tatvine avtomobilov zagovarjati Miha Lanič, ki je kradel avtomobile. Ko je šel sluga ponj v ječo, ga ni našel. Pozneje so ugotovili, da je bil Lanič pomotoma izpuščen iz zaporov. Sedaj ga iščejo širom Amerike, kajti izginil je brez sledu.

Ameriški listi poročajo, da je bila v Chicagu nedavno ustanovljena Jugosloven-

ska centralna organizacija, ki je zbrala že 20.000 Jugoslovenov samo v Chicagu. Cilji organizacije so, da naši podjetniki in farmerji v glavnem zaposlujejo samo domače ljudi, da naši ljudje kupujejo svoje potrebščine samo pri domačih trgovcih in da organizacija skrbi za brezposelne in osirotele Jugoslovence.

O lepem uspehu mladega dijaka Ernesta M. Zupaničja poročajo iz Clevelanda. Zupanič je prejel že tretjo nagrado od Oberlin kolegija za najboljši izpit v latinščini. Prejel je 300 dolarjev kot štipendijo za nadaljnje študije. Tekmovanja se je udeležilo 600 dijakov.

V Calumetu so prohibicijski uradniki vdrli v lokal W. Cenčiča in mu zaplenili večjo množino vtihotapljenih alkoholnih pijač. Cenočič se bo zaradi kršitve prohibicije zagovarjal pred sodiščem.

Nova knjiga

dr. Kugyja

Slavni prijatelj lepote na še domovine dr. Julij Kugy je izdal v založbi Rudolfa Rotherja v Monakovem, kjer je izšla tudi vsem našim alpinistom znana njegova knjiga »Aus dem Leben eines Begsteigerse«, novo veliko delo. Še prva knjiga je slavospev naši domovini in našim ljudem, še lepše se je pa slavni mož oddolžil svoji ter-vi svoji avtobiografiji, ki je te dni izšla z naslovom: »Arbeits—Musik—Berge«. Ein Leben von dr. Julius Kugy Ker se na prekrasno delo plemenitega moža, ki je slovenske krvi, saj je bil njegov oče koroški Slovenec iz Lip pri Podklostru, njegova oboževana mati pa hčerka slovenskega pisatelja Koseskega, torej ker se na to prelepo in v resnici veliko delo še povrnemo, omenjamo danes le, da je v knjigi opisana dolga vrsta slovenskih ljudi od starega kraškega vrtinarja Jurja in predobre avtorjeve pestunje Urške pa do naših alpinistov ge. Marko Debelak-Pibernikove, dr. Stanka Tominka in polno drugih oseb, ki jih bodo spoznali tudi naši starejši ljudje, predvsem pa naši turisti za svoje dobre prijatelje. Da pa pri tem ne pozabi lepot svoje domovine, je samo ob sebi umerno, in že danes opozarjamo na njegovo himno Krašu. Vse ljudi opisuje, ki jih je v življenju srečal, in tudi vse živali, ki jim je največji prijatelj. Postavil je spomenik svoji muci in grlici, svojemu psu, ki ga je promoviral za doktorja, in svoji opici, prav tako pa tudi svojim marmotam, ki jih je nameraval naseliti v našem poogru. Kot izvrsten botanik ta prijatelj prirode s čudovitimi barvami opisuje našo floro in ne more prehlaviti našega naroda. Ni moglo — pravi — den lichten Glorien-schein über dem Gipfel des Triglav erstrahlen sehen, ohne zu wissen, wie der Slovene zu seinem heiligen Berg emporblickt.

Vse njegovo delo in vse življenje je pa prepojeno z muziko, ki se je v njej povzpel na zelo visoko stopinjo. Idealni mož, ki je obenem še velike trgovske firme, opisuje svoje življenje in končno 'onstata, da je napolnila večji del njegove arca vendarle ljubezen do planin, ki bi pa brez muzike nikdar ne mogla biti tako lepa. Svojo knjigo življenja pričena dr. Kugy z opisom svojega doma ki je prvi slavospev staršem, konča pa sivolasi mož-poštenjak knjigo z elegičnim »Abgesang« ki p izdaje vse njegove še krepke sile katere naj še dolgo ohranijo velikega prijatelja našega naroda.

Priščno pisana knjiga, ki obsega 374 strani in stane vezana 96 Din, broširana pa Din 75.—, se dobi tudi v knjigarni Tiskovne zadruge na oglu Knafljeve in Šenlburgove ulice v Ljubljani.

KOLINSKA
TVORNICA (KORUJE
LJUBLJANA.

**Okusna in zdrava
je
Kolinska kava!**

Redek jubilej dela

V torek je praznovan g. Jože Bolc, trgovec na Reki, 60letnico svojega službovanja pri rodbini Josipa Gorupa pl. Slovinskega, veleposelnika in znanega slovenskega mecena na Reki. — Rojen v Kočah pri Slavini v postojnskem okraju je odšel z domače osnovne šole študirat gimnazijo v Ljubljano; 18letnega bistrounega fanta pa je pozval njegov sorodnik Gorup v svojo pisarno. Odtlej pa do danes je Jože Bolc desna roka Gorupove obitelji, ki ji upravlja deloma že v tretjem kolenu v treh državah: vse modro in vestno njeno obširno imetje.

Slavljenec pa ni poseval svojih duševnih zmognosti le upravi Gorupovih posestev, njemu se ima manskatera ustanova zahvaliti za svoj obstoj. Nešteto prošelj našega dijaštva in raznih narodnih in kulturnih društev je šlo skozi njegove roke in našlo v njem najtoplejšega zagovornika pri njegovem šefu — mecenu. Omenimo naj samo nekdanjo višjo deklško šolo, ki se je z Gorupovo pomočjo, zlasti še z njegovimi štipendijami, hitro razvila v sedanji naš prvi ženski zavod — realno gimnazijo in internat Mladiki. Jubilar je s svojo pridnostjo postal premožen in ugleden mož, ki je svojega gospodarja posnemal tudi v mecenatstvu, kar najbolj vede slovenski dijaki, ki so študirali na Vudofu, prav tako pa slovenski delavci in obrtniki kakor tudi vsa hrvatska društva na Sušaku in na Reki, ki ga štejejo med svoje največje dobrotnike.

Nekdanjemu odličnemu borcu našega življa v Hrvatskem Primorju želimo v njegovem tihem, a bogatem delovanju še mnogo uspehov, Gorupovim dedičem pa čestitamo najiskrenejše na tako vztrajnem in odličnem generalnem upravitelju!

Radioroogram

Nedelja, 8. novembra.
9.30: Prenos cerkvene glasbe; 10: P. dr. Roman Tominec: Galerija slovehih konver-titov; 10.30: Slovanska ura: O medsebojnem zblžanju slovenskih narodov (profesor Sedivy); 11: Salonski kvintet; 12: Čas, dneve-ne vesti, plošče; 15.15: Dekliška ura: Pogled iz globine k luči (A. Lebar); 15.45: Citarški tercet »Vesna«; 16.15: Salonski kvintet; 17.30: Zofka Kvedrova: Pijanec, dra-matičen prizor (Igra Ljudski oder); 20: Samospevi ge. Pavle Lovsetove; 20.40: Valč-kova ura, izvaja salonski kvintet; 22: Čas in poročila; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 9. novembra.
12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Prof. Fr. Pengov: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa (O želodcu); 19: Dr. I. Burian: Češčina; 19.30: Zdravstvena ura (dr. Juraj Kalay: Otroški zobje); 20: Celjski pestri večer (prenos iz Celja); 1. Slovenske vesele pesmi poje zbor KPD pod vodstvom Mirka Močana; 2. Celje v preteklosti, govori dr. Pavel Blaznik; 3. Orke-ster KPD, dirigira Zvonko Lenardon; 4. Celje danes, govori Marijan Marolt; 5. Mez-zo-sopran soli. Poje ga dr. Rajhova; 6. O. Zupanič: Veronika Deseniška; 4. dejanje, zadnji prizor; 7. Tamburaški zbor KD; 22: Čas in poročila, napoved programa za na-slednji dan.

**Samo še danes in jutri
nepreklicno zadnjikrat!**

**Bomba smeha! Najboljša komedi-
ja in izvrstna satira na dvolično
moralo današnjih ljudi!**

Vsak mora videti ta film!

**DEVIŠKI
JAKOB**

V glavnih vlogah najboljša komika

**Felix Bressart in
Ralph A. Roberts**

**Najnovejši Fox-
zvočni tednik**

Predstave danes ob 4., 1/2 8. in 9 1/2
zvečer — jutri v nedeljo ob 3., 5., 7.
in 9. uri zvečer

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Da ne pojdejo živi v zemljo

Osnutek francoskega zakona o obveznem strogem pregledu mrličev pred pogrebom

V Ameriki in v Evropi, nedavno tudi v Jugoslaviji, se je pripetilo, da so hoteli navidezno mrtvega že pokopati, pa se je v zadnjem trenutku še prebudil in vstal od mrtvih, kakor pravimo v takih primerih. Navadno se človek sicer ne iztrga iz rok smrti, ki ga je že zgrabila za vrat, včasih se pa le zgodi, da umre samo na videz in da živi potem še dolgo, seveda če nima smole, da mora živ v zemljo. Zgodovina pozna več takih primerov, nekaj naravnost strahotnih. Tako so pred leti v Sibiriji pokopali navidezno mrtvo nosečo žensko in ko so potem čez nekaj dni na zahtevo njenih sorodnikov grob odkopali, so našli nesrečnico ležečo na trebuhu, kraj nje pa otročka. Oba sta bila seveda mrtva.

Take in enake grozote so napotile francoskega poslanca Pasquilla, da je sestavil osnutek zakona, po katerem bodo morali zdravniki temeljito pregledati vsakega mrliča, predno bo izdano uradno dovoljenje za pogreb. Doslej je imela Francija ministrski odlok iz leta 1868, po katerem so morali zdravniki pregledati vsakega mrliča, kakor je to navadno tudi v večini drugih držav. Mnogi poslanci so pa v parlamentu izjavili, da ta odlok ne zadostuje, ker ne more preprečiti primerov, ko človeka živga pokopljejo. Popolne sigurnosti tu ni, tem manj, ker se države ministrskega odloka le redke občine tako strogo, da bi se človeku ne bilo treba bati, da pojde živ v zemljo.

Francoska vlada je Pasquillov osnutek zakona odobrila in se sama zavezala zanj v prvi vrsti pod vtisom spomina na nekatere naravnost senzacionalne primere dozdevne smrti v zadnjih letih. Poslanec Pasquille je v svojem govoru omenjal, da se je sam slavnj Prevost zdrnil pod obdukcijem nožem, a znamenita igralka Rachel se je prebudila v trenutku, ko so jo že hoteli pokopati. Tudi maršala Ornana so na umiku Francozov iz Rusije rešili v zadnjem hipu, da ni bil živ pokopan. Nadškof Donnat v Bordeauxu se je zdramil v krsti med prepevanjem pogrebnih pesmi. Takih primerov bi našli po svetu še mnogo.

Najbogatejši dedič

Maharadža iz Hajderaba Nizam je oženil svojega sina in dediča s hčerko zadnjega carigradskega kalifa. Sir Mir Usman Ali Khan je vladar največje in najbolj obljubene vazalske države v Indiji, obenem pa najbogatejši mož na svetu. Njegovo premoženje se ceni na 80 milijard. Niti Rockefeller, niti Ford se ne moreta meriti z njim. Njegov sin bo torej lahko brezskrbno živel in delati mu ne bo treba. Oče ima za več sto milijonov dolarjev samo draguljev. Njegova država meri 214.000 kvadratnih kilometrov in šteje nekaj nad 12 milijonov prebivalcev, po pretežni večini Indov.

Anglija je dobila vpliv na to indijsko državo šele proti koncu 18. stoletja. Nizam stoji kot vladarju ob strani poleg zakonodajnega sveta še vladarski svet, ki vodi upravo države. Anglo-indijska vlada ima svoj sedež v Hajderabu in načeljuje ji regent. Sedanjji vladar Nizam je stopil na prestol 1. 1911. Ob njegovem rojstvu so oddali 21 topovskih strelcev, kar pomeni čast, ki pristaja samo še maharadži iz Kašmira. Njegov sin je vzgojen v evropskem duhu in tudi država je urejena moderno. V prestolici je na evropskih načelih ustanovljena univerza, ki je štela že pred 6 leti 600 slušateljev.

M. Cook, tajnik Federacije angleških rudarjev, ki se je te dni podvrnil težki operaciji in ji v ponedeljek podlegel.

Koža pije vodo

Pri težkih srčnih napakah se nabira voda v tkivu in iz tega nastane vodenica. Telo izloča manj vode, nego je sprejema, tekočina se v telesu nabira, moč pa gre od človeka manj. Zdravniki si prizadevajo v takih primerih rešiti organizem vode, omeje prebitek vode kar se da, in si prizadevajo, da se moč čim bolj izloča. Tak bolnik izloča mnogo več tekočine, nego je sprejema, in človek bi mislil, da mora izgubljati na težji. Zgodi se pa večkrat baš nasprotno, da postane bolnik še težji. Zdravniki si so si razlagali ta pojav tako, da pije bolnik vodo, ne pa, da se voda izloča.

Moderna zdravniška veda je pa že toliko napredovala, da obujanje dozdevno mrtvega človeka izkušeno človeku ne dela nobenih težav. Zdravniki že davno vedo, da človek še ni mrtev, če neha dihati in če mu srce več ne utripa. Res je navadno to znak smrti, toda izjeme so povsod. In iz vsake dozdevne smrti zdravniki bolnika obude. En način obujanja dozdevno mrtvih je Forssmanova metoda. V srčno vrečico vtaknemo sondo, skozi katero vlijemo v srce liter vode s sredstvi, ki pospešujejo delovanje srca. Posledice se pokažejo takoj, srce začne zopet utripati.

Kočinje se srčne injekcije, ki jih rabijo zdravniki v težjih, skoraj že brezupnih primerih. Injekcije za zdravnike naravnost v srce. V zadnjem času se je obujanje dozdevno mrtvih zelo izpopolnilo s posebnimi napravami. Na dunajski kliniki so preizkušali nedavno zelo dobro, obenem pa zelo enostavno napravo. To je navadna sifonska steklenica, iz katere potisnemo približno polovico sifona, na pipico pa natakemo gumijasto cevko in obrnemo steklenico z dnom navzgor. Cevko vtaknemo dozdevno mrtvemu v nos. Med sifonom in dnem steklenice se nabere ogljikova kislina. Če pritismo na pipico, začne kislina uhajati skozi cevko in prodirati v bolnikova pljuča, ki začno kmalu delovati, seveda če ni še nastopila smrt. Ta proces pa ne sme trajati dolgo, sicer bi nastale za bolnika neprijetne posledice. Čim začno pljuča delovati, moramo nehati s črpanjem ogljikove kisline iz steklenice.

Pravi obujevalni instrument je pa izumil dunajski zdravnik dr. Eisenmenger. To je mehanizem, na električni pogon, ki ga položimo dozdevno mrtvemu na trebuh in poženemo, da se ritmično giblje. Obenem potegnemo bolniku jezik iz ust, odpremo v njem žilo in spravimo v njo približno liter slane vode. Nedavno so s tem biomotorjem obudili neko žensko, ki je bila padla iz tretjega nadstropja in jo je proglasil sodni zdravnik za mrtvo. Za obujanje dozdevno mrtvih novorojenčkov se rabijo ročni aparati.

profesor E. Zak se pa ni zadovoljil s to razlago, temveč je hotel ta proces na kliniki temeljito proučiti.

Ugotovil je, da se teža bolnikov, ki izločajo mnogo moče, jedo in pijejo pa zelo malo, prav nič ne zmanjša, temveč pogosto celo poveča. Tudi iz okultistične literature so znani taki primeri. Medij sedi na tehtnici in ničesar ne zaužije, pa vendar postaja vedno težji. Tudi znana vodička Johanna v Konnersreuthu je ohranila baje svojo telesno težo, čeprav ni ne jedla, ne pila. Okultisti si razlagajo ta pojav s tajnimi silami življenja, ki lahko ustvarijo snov iz nič. Bolniki na dunajski kliniki pa niso mediji in profesor Zak je hotel to tajno pojasniti, kar se mu je tudi posrečilo.

Ugotovil je, da lahko sprejema človeška koža vodo iz zraka. Koža sprejema vlogo zraka in jo oddaja naprej organizmu. Tako sprejema telo vodo, čeprav človek ne je, niti ne pije. Človek »vdiha« skozi kožo vodo in postaja težji. Koliko vode »popije« koža, se da določiti le približno. Kvadratni centimeter kože lahko vsrka v eni uri 30 miligramov vode. V enem dnevu lahko postane človek za 600 do 800 gramov težji, ne da bi kaj jedel in pil.

Samomor dunajskega finančnika

Včeraj jutraj so našli na Dunaju v njegovem uradu obočenega 50letnega bivšega bankirja Filipa Reicha. Visel je v kuhinji, kjer je močno smrdelo po plinu. Obesil se je ponoči in jutraj, ko so prišli v njegov urad, je bil že mrtev. Reich je šel v smrt zaradi težkih gmotnih razmer. Bil je šef male banke, ki ni igrala na borzi nobene vloge, to da med inflacijo je bil eden najagilnejših verižnikov, posebno z dolarji in bili so dnevi, ko je šlo skozi njegove roke na stotisoče dolarjev. Zato je bil znan pod imenom »Dolar-Reich«. Med in-

V angleškem parlamentu bo 14 žensk. Na sliki jih vidimo 8, in sicer zgoraj od leve na desno: Irene Ward, Thilma Cazalet, Mary Picford in H. R. Tate, vse konzervativke; spodaj tudi od leve na desno pa Norah Runge, P. Horsburgh, Ida Copekind in M. Graue.

Pozor pred falzifikati!

Brezvestni agitatorji protivolilne propagande so ponaredili in sedaj razširjajo neko okrožnico, ki jo je poslal Centralni akcijski odbor krajevnim volilnim akcijskim odborom. Že v okrožnico samo so falzifikatorji vstavili več stvari, ki jih v originalu ni, na koncu pa so pristavili še pripis »Navodilo agitatorjem«, ki je izmišljen od prve do zadnje črke in ima le namen, vzbuditi v javnosti ogorčenje. Taka ali slična navodila niso bila dana prav nikomur in so si jih falzifikatorji na lepem izmislili, ker jim je vsako sredstvo dobrodošlo, ako morejo koga odvrniti od volitev.

Prepričani smo, da noben pameten človek tej lumpariji ni nasedel, kljub temu pa opozarjamo na njo še posebej. Kogar dobite pri širjenju teh ponarejenih okrožnic, ga izročite policiji ali orožništvu.

Opozarjamo pa ob tej priliki tudi na to, da je pričakovati takih falzifikatov in sličnih lumparij tik pred volitvami še več. Ne nasedajte jim, ne dajte se begati! Ne verujte jim ničesar! Mirno in možato pojdite v nedeljo vsi volit!

flacijo je vodil obsežne dolarske transakcije med drugim tudi za direktorja dr. Fritza Ehrenfesta.

Že sredi l. 1924, takoj po izbruhu borzne krize, je zašel v finančne težave, ki so se pa dale na tihem odstraniti. Mož je imel med inflacijo več milijonov šilingov, pa se je moral pozneje z borze popolnoma umakniti. Nekaj časa je živel v zelo slabih razmerah, odločno je pa odklanjal vsako podporo svojih znancev in prijateljev. Zadanja leta je bil hipotetični in zavarovalni agent. Zapustil je poslovalno pismo, v katerem pravi, da gre v smrt, ker so zdravniki ugotovili, da ima črevesnega raka.

Prezident Paul Doumer otvarja v Cours-la-Reine razstavo krizantem.

Tako so ravnali z ljudmi

Nadvojvoda Franc Ferdinand je dal v Konopištu na Češkem odstraniti vas istega imena, ki je štela 33 hiš, in še dve vasi, da bi mu ne bilo treba srečavati kmetov. Namesto vasi so napravili park, ki meri 340 ha. Franc Ferdinand je bil sicer trmast, zloben in brutalen, doma je pa plesal tako, kakor je sviral častihlepa in lakomna Zofija Hohenberg. Prestolonaslednikova žena je znižala vsem uslužbencem v Konopištu plače in jim vzela vse priboljške, kar so jih prej imeli. Vsak nov uslužbenec je moral podpisati verz, s katerim se je zavezal sprejeti morebitno takojšnjo odslovitve iz službe in ne reflektirati na kakršnokoli starostno zavarovanje. Po 10 letih službe so skoraj vsakega uslužbenca odpustili. Denarne globe so bile tako visoke, da mnogi

uslužbenci ob koncu meseca niso dobili niti beliča plače.

Siromaki, ki so pobirali po prestolonaslednikovih gozdovih gobe ali suhljad, so imeli navadno opraviti z orožniki. Neka 70-letna starka je nabrala neko suhljadi, ki jo je morala izročiti neposredno prestolonasledniku, potem jo je pa odvedel detektiv. Pet kočijazev z rodbinami, 25 ljudi, je stanovalo v znamenarjni in umazani sobi. Ko so prosili nadvojvodo, naj da tem revežem boljše stanovanje, je šel pogledat sobo in vzel s seboj ženo. Zofija je pa izjavila, da je soba še predobro za »leglo otrok«. Sele ko se je pojavila med ubogimi rodbinami nevarno nalezljiva bolezen, so sobo izpraznili.

Usmrtitev cesarja Maksimilijana

Kaj pripoveduje očevidec žalostnega konca nesrečnega mehiškega cesarja

Mlad poročnik je moral zaradi dolgog zapustiti službo v pruskem gardnem polku in pobegniti v Ameriko. Tam se je boril v armadi generala Granta proti južnim severoameriškim državam, prišel je v Mehiko, postal je častnik v republikanski vojski, boril se je proti vojski cesarja Maksimilijana, dosegel je v mehiški armadi čin polkovnika in v ljubavni tragediji v Sierri de Los Angelesu je bil ustreljen. Ta častnik se je udeležil bojev za Queretaro in nekemu inozemskemu novinarju je pravil, kako je bil ustreljen v tem mestu cesar Maksimilijan.

27. aprila 1876 smo hoteli prodreti železni obroč okrog Queretara, toda bil sem ujet in odveden v mesto. Kmalu sem srečal tam cesarja Maksimilijana, ki je stal pred samostanom Sv. Križa. Na cesarjevo vprašanje, če sem Nemec, sem odgovoril, da sem Prus. Cesar se je zasmejal in obrnil k načelniku svojega štaba princu Salmu rekoč: »Prusi so vedno enaki.«

15. maja je republikanska vojska obkolila mesto Queretaro. Cesar je izročil na griču sredi trdnjave, kjer je bil pozneje ustreljen, svojo sabljo generalu Palaciu. Cesarja so potem z generaloma Miramonom in Mejio zaprli v kapucinski samostan. Takoj se je sestalo vojno sodišče, obravnava je trajala več dni, cesar in oba generala so bili obsojeni na smrt.

Usmrtitev bi se morala izvršiti 15. junija, pa je bila na prošnjo pruskega ministrskega predsednika preložena za tri dni, da bi mogel cesar urediti svoje privatne zadeve. 19. junija ob 5. jutraj je stala vsa queretarska posadka okrog griča sredi trdnjave. Obsojenci so se pripeljali v treh vozovih, obdanih s konjeniki. Cesar Maksimilijan je imel na sebi temnomodro uniformo, bil je blede, utrujen in strd. Ko je stonal z voza, se je naslanjal na duhovnika. Cesar in Miramon sta bila gologlava, Mejia, ki je bil kakor Miramon tudi v civilni obleki, je pa imel na glavi klobuk. Miramon je bil miren in smehljaj se je, kakor vedno. Mejia, ki je bil težko bolan, je bilo menda vseeno, kaj store z njim.

Obsojenca so takoj odvedli na morišče. Častniki so stopali ob kordonu vojakov in med bobnanjem so prečitati smrtno obsodbo. Potem je stopil na prejši iz podčastnika in 8 vojakov pod vodstvom častnika obstoječi oddelek. Tisti hip je baš vzhajalo za utrdnami sonce. Cesar bi bil moral stati med generaloma, pa je odstopil to mesto Miramonu in se postavil na njegovo levo stran. Obsojenci so si segli v roke in se posloveli. Maksimilijan je izpregovoril. Dejal je, da umira za dobro stvar, za neodvisnost in svobodo Mehike. Svoj govor je zaključil z vzklikom: »Živela Mehika!« Tudi Miramon je imel kratek govor.

Potem je pa nastala grobna tišina. Poveljujoči častnik je dvignil sabljo in v naslednjem hipu je zadonela salva, ki je cesarja in oba generala takoj usmrtila. Govorice, da cesar ni bil takoj mrtev, temveč da je podlegel šele milostnemu strelu, so neresnične. Cesarjevo truplo so prepeljali v kapucinski samostan in izročili zdravnikom v začasno balzamiranje. Vojaštvo se je

Kača se da udomačiti

Zadnja številka češke revije »Pestry tyden« prinaša osem velikih in manjših slik kač, zvijačoh se deloma med kamenjem, deloma pa med prsti svojega krotca, nekatere se pa igrajo kar v naročju ljubke deklice. Pod slikami je daljši članek moža, ki ima kačo zelo rad in ki trdi, da ne store človeku nič žalega, samo če zna lepo ravnati z njimi. Prijatelj kač je krčmar Karel Fieber iz Neštenic, ki pripoveduje o svojih čudnih prijateljicah cele pravljice.

Kač se baje ni treba bati, ker se dajo udomačiti tako, da jim niti na misel ne pride poškodovati človeka. Nevarnost in strupenost kač se pretirava. Kača je plaha in ljudi se izogiblje. V prosti naravi nikoli ne piči brez povišja. Sele če se mora braniti, postane nevarna. V ujetništvu je kača miroljubna, skoraj apatična. Lahko jo odvadimo pikati. Počivajočo kačo primemo naglo za rep in dvignemo, da ne more z glavo do naše roke. Potem jo počasi spustimo z glavo in delom telesa nazaj na tla, da se malo pomiri. Previdno se približamo z roko glavi in jo božamo po trebuhu. Naenkrat postane kača zaupljiva in se privadi človeški roki. Če jo pa primemo s palcem in kazalcem za vrat tik za glavo in ji nastavimo kos blaga ali rob suknjice, da zasadi vanj iz strahu strupeni zob in spusti strup, lahko počnemo z njo kar hočemo, ker sploh ni več nevarna.

Raztresenost.

- Imate otroke?
- Samo enega sina, gospod profesor.
- Kaj pa je, deček ali deklica?
- Za enakopravnost.
- Novine so strašno pristranske.
- Zakaj pa?
- Če umre slaven mož, mu napišejo dolg nekrolog, če se pa slaven mož rodi, ne napišejo niti besedice.

pa vrnilo med sviranjem koračnic na svoja mesta.

Ponoči je odšel omenjeni pruski častnik v samostansko kapelo. Maksimilijan je ležal še v okrvavljeni uniformi v preprosti krsti pred oltarjem. Potem so odpravili truplo avstrijskemu generalu Tegetthofu, ki je prepeljal mrtvega cesarja v njegovo domovino na isti fregati »Novara«, na kateri je bil prisel Maksimilijan iz Miramara v Mehiko.

Ministrski predsednik Laval in njegova hčerka ob prihodu iz Amerike v Pariz.

Najboljše, najtrajnejše, zato is

Prebrisan berač.

— Kako to, da hliniš zdaj gluhonemega?

— Ker ne gre drugače. Dokler sem bil slep, so mi metali ljudje v klobuk vse mogoče, samo denarja ne.

Praktična mati.

— Ah, mamica, zasnubil me je.

— Hvala bogu, gotovo si z veseljem prireditel.

— Ne, nisem mogla. On je brezverec in ne veruje v peklo.

— To nič ne de, kar omoži se, se bo že naučil verovati v peklo.

Od pastirja do izumitelja

Zanimiva knjiga Vodnikove družbe o Mihajlu Pupinu, ki jo je prevedel Pavel Brežnik

Že naslovna stran te knjige vzbudi ta-
to našo zanimanje. Predstavlja nam mo-
ta, misleca, učenjaka. Izza črnoobrobljenih
očal gleda dvojice bistrimi, ostrimi očmi. Neko-
liko posiveli lasje spominjajo nas na
umetniške glave. Nehote se zagledamo v
ta obraz. Kaj odseva iz njega? Energija?
Da. Duhovitost? Da. Dobrohotnost? Da.
Že obraz sam nam predstavlja moza
vso njegovo bogato duševnost. Je to sa-
mo obraz iznajditelja? Ne. To je obraz
človeka, ki ima za seboj veliko življenje.
Družila se v njem znanstvenik in pesnik.
A pred vsem se vidi, da je to mož bojevn-
ik. Z nekako dobrobrčnostjo zre v nas,
dasi se zdi, da njegov prijazni nasmeh
prikriva one resne poteze, ki mu jih je za-
rezalo življenje in delo. Je to izrazito ple-
mensko lice. Na prvi pogled bi ne sodili.

da je Srb. A če pogledamo sliko njegove
matere na strani 23, vidimo pristno podo-
bo jugoslovenske majke. Kdor je kdaj ho-
dil po srbskih banatskih vaseh, se bo
spomnil, da je videl mnogo podobnih ob-
razov. Da, Pupin — sedaj profesor za
elektromehaniko na univerzi Columbiji v
New Yorku — je pristen banatski Srb. V
njem se družijo vse lastnosti tega trdoži-
vega in mehkostnega plemena, v katerem
živi še duh in kri davnih prednikov, ki so
l. 1690. pod patrijarhom Crnojevičem po-
begnili iz notranje Srbije preko Donave in
se naselili po rodovitnih pokrajinah južne
Ogrske kot graničarji, ki so dobili za svo-
jo stražo proti turškim vpadom posebne
privilegije od avstrijske države. S seboj
so prinesli svoje kulturne zaklade, narod-
no pesem in verske svetinje. Postali so
kulturno središče nove Srbije, iz njih je
izšel Dositej Obradović in cela vrsta mo-
ž, katerih imena se svetijo med prvimi bo-
jevniki svobode in jugoslovenstva. Iz teh
krajev je izšel tudi Mihajlo Pupin, ki ga
je usoda na čuden način vodila skozi svet,
dokler se ni z lastnimi silami povzpela na
visoko mesto svetovnih znanstvenikov.

To svojo pot nam je popisal Pupin v
svoji knjigi, ki nam jo je podala Vodniko-
va družba. Že to, da je knjiga v angle-
škem originalu doživela devet izdaj in bi-
la prevedena v šest svetovnih jezikov, je
veliko priznanje, ki ga to delo po vsej
pravici zasluži. Lahko rečemo, da redko-
kdaj čitamo kak roman s takim zanimi-
jem kakor to življenjskih dogodkov in
nenadnih slučajev pa tudi lepih misli in
spominov polno knjigo. Za nas je ta knji-
ga še posebnega pomena. Ne le da iz nje
spoznamo življenjsko pot banatskega de-
čka, ki se je povzpela od pastirja do iznaj-
ditelja, ampak spoznamo tudi svojega pri-
jatelja, ki nam je priskočil na pomoč v
odločilnem trenutku. O tem piše pisatelj v
pismu, ki ga je naslovil na Vodnikovo
družbo, ko ga je naprosila, da ji dovoli iz-
dati prevod njegove knjige. Spominja se
dveh Slovencev, ki sta odločilno vplivala
na nadarjenega dečka.

Ko sem se preselil iz vaške šole v viš-
jo šolo v Pančevu, — piše Pupin, — sem
našel tam enega najboljših učiteljev, ki
sem jih kdaj imel. Bil je Slovenec z ime-
nom Kos. Va mi je prvi vsadil v dušo
klic zanimanja za prirodne vede. Moja
ljubezen do Kosa se je kmalu razvela tu-
di za Slovenijo, njegovo ožjo domovino.

Kos je bil miren in molčeč, a je vselej rad
in navdušeno odgovarjal na moja vpraša-
nja o Sloveniji... Najdragocenejši prija-
telj v prvih in težkih letih bivanja v Ame-
riki mi je bil Lukanič, pravi Slovenec po
rojstvu in po mišljenju. Bil je krošnjar in
pisatelj pravi, da Slovenec z visoko kroš-
njo, polno pestrih drobnarij, ki jih je pro-
daljal moji materi in kmetičam v domači
vasi, mi je še danes v živem spominu, ki
sem ga ohranil iz prvih let svojega detin-
stva. (Lukanič je odšel pozneje v Ameriko
in »gostoljubnost, ki jo je našel v hiši mo-
jega očeta v Idvoru, mi je stokratno po-
plačal v New Yorku z vzgledno gosto-
ljubnostjo do mene... Lukanič in Kos sta
dvignila Slovenijo v moji hvaležni duši na
visoko mesto. Često sem se vraščeval, ali
se bom mogel kdaj njima oddolžiti... Ta
prilika je prišla po svetovni vojni. Ko se
je v Parizu odločalo o našem Bledu, je
Pašić pozval Pupina v Pariz. »Ko mi je
Pašić povedal, da vprašanje Kranjske in
Koroške še ni rešeno, sem takoj spoznal,
da je sedaj prilika, da se vsaj nekoliko
oddolžim Kosu in Lukaniču... in poma-
gam njiju Kranjski in Koroški. Slovenski
delegati niso mogli razumeti, zakaj se s
takim navdušenjem zavzemam za Prek-
murje, Kranjsko in Koroško... Bled mi
je za skromne zasluge na mirovni konfe-
renci bogato nagradil s tem, da me je iz-
bral za svojega častnega člana. (Pupin je
odločil usodo Bleda, ker je bil prijatelj
predsednika Wilsona, ki je na Pupinov
ugovor ogrgel sklep pariške konference.)
»Kaj bi rekla danes pokojni Kos in Luka-
nič, če bi se prebudila in čula, da sem
častni član blejske občine in da se tiska
moja avtobiografija v slovenskem jeziku.
Zdi se mi, da čujem šepet njunega tajin-
stvenega glasu: Čudovita je ljubezen, ki
veže Srba s Slovence, in v tej ljubezni
živi najmočnejša vera v sijajno bodo-
nost jugoslovenskega naroda.»

Iz tega vidimo, da Pupin ni kak pust
učeniak, ki se je zaradi svoje učenosti ot-
rugal od naroda, nasprotno ravno ta knjiga
nam kaže, kako živo je vstal z njim v zve-
zi. Že to, da je knjigo posvetil svoji ma-
teri, kaže sinu, ki je z vsem srcem ostal
zvest svoji domovini. Saj je vsa knjiga ta-
ko polna mladostnih spominov, da vidimo
v njej ves Banat, njegovo staro še patriar-
halno življenje, ko so se shajali v Pupino-
vi hiši domači možje in pravili o vojnah
in o davnih časih, ko so se Vojvodinci
graničarji borili za svobodo. Tu je tudi
spoznal imena Lincoln, Franklin, Washing-
ton, ki so mu potem odprla pot v Ameriko.
Ko je odhajal v svet, je nesel s seboj svo-
je srstvo in vse častiljive narodne tra-
dicije. Saj je bilo njegovo narodno navdu-
šenje pravzaprav vzrok, da je odšel z do-
ma, ker se je razvijal v »uporniškega na-
rodnjaka« in se sprl z Madžari, ki so za
časa njegove mladosti začeli z vso silo
pritiskati na Vojvodino.

Vse to: njegova mladost, domače srbs-
ke šege in življenje pastirjev na banat-
skih ravninah, je popisano tako živo in
zanimivo, da sledimo pisatelju z nestrpnim
pričakovanjem, ko nas vodi po krajih
svoje mladosti. Koliko življenjske sile in
volje je bilo v tem nadarjenem dečku, ki
je iskal svojega pravega poklica. In naen-
krat ga vidimo na poti v Prago, v prepro-
sti domači banatski obleki, s priporočilnim
pismom od domačega protijereja Zivkovi-
ča na Riegro in Palackega, dveh voditel-
jev češkega naroda. Seznanil se je z nji-
ma. Toda v Avstriji še ni bilo tistega ame-
rikanizma, ki odpira nadarjenim ljudem
pot do višje izobrazbe. Kakor so v Ba-
natu vladali Madžari, tako so se v Pragi
šopirili Nemci — in petnajstletni deček
je nekoga izginil iz Prage in odpoval
v Hamburg, kjer se je vkrčal za Ameriko.
Bilo je to l. 1874. S petimi leti in žepu
je stopil na ameriška tla... Njegov boj
za obstanek v Ameriki se čita kot roman.
Tu vidimo mladega človeka, ki raste iz
svojih lastnih sil. In moramo reči, da je
bila tudi sreča z njim, dasi vidimo resni-
čnost pregovorov, da je sreča vedno na
strani odločnega. Tako je končno pri-
šel tja, kamor je želel: do univerze... Od
tam so ga poslali na univerzo v Cam-
bridge. Ob tej priliki se je vrnil domov.
Ta pot. Svidenje z materjo! Banatska
svatba! Politični dogodki! Beograd! Ava-
la! Vse vam kaže pristnega Vojvodinca.

— Kaj bi pa radi? — jo je vprašal
skoraj osorno. — Priti zdaj k meni je
blaznost! Menda bi radi vsemu Bivro-
nu povedali, da sva Norbertova paj-
daša?

— Bože moj, kaj se je pa zgodilo?
— Zgodilo se je, da ta nesrečni voj-
voda ni mrtev in če ozdravi, smo iz-
gubljeni! Čez pravim mi, mislim sebe,
ker bom jaz odgovarjal za vse.

Toda Diana je hotela vedeti vse.
Prosila ga je in mu grozila, dokler ji
nazadnje ni obljubil, da pojde poizve-
dovati in da pošlje v grad hčerko vdo-
ve Rouleau, če do drugega dne ne iz-
ve nič točnega. Domenila sta se tudi,
kjer se zopet snideta, da se pogovorita
kako in kaj.

Cim je Dauman zvedel vse podro-
bnosti o stanju vojvode de Champdoca,
je poiskal Diana.

— Norbert menda ni nasul staremu
dovolj praška, — ji je začel praviti. Ta
vražji vojvoda ima konjsko naravo. To-
da bodite brez skrbi. Če ostane živ, bo
bebast in najin cilj je kljub vsem ovi-
ram dosežen.

Diana se je zamislila.

— Kako to, da mi Norbert nič ne pi-
še? Kako to, — je vprašala po dolgem
razmišljanju.

— Zakaj? Ker je previden. Ali ve-

ki je dosegel v tujem svetu nenadno viso-
ko stopnjo in vendar še ves živi svoji do-
movini. S ponosom Srba je rekel Ameri-
anu: »Moja mati, moja domača vas, moja
srbska pravoslavna vera, moj srbski je-
zik in narod, ki ga govorim, so moje sr-
stvo, in prej morete od mene pričakovati,
da preneham dihati, ko da opustim svoje
srbstvo. Ko je preživel te lepe počitnice
v domači vasi, se je vrnil v Cambridge,
kjer je nadaljeval svoje študije. Od kod
luč? To je bilo vprašanje, s katerim se
je povzpela do profesorja columbijske uni-
verzve. O tem nam govori drugi del knji-

ge. A že ta prvi del kaže nam Pupina v
pravi podobi in hvaležni smo Vodnikovi
družbi, da nam je pokazala, kdo je mož,
ki mu moramo biti hvaležni, da je Bled
naš.

Odveč bi bilo poleg zanimivosti, ki jo
ima knjiga sama po sebi, opozarjati na
vzgojno stran tega življenjepisa. Zato se
bo ta knjiga z enakim uspehom čitala v
vsaki hiši, to in onstran morja, dvigala bo
v teh pesimističnih časih zdrav življenjski
optimizem in bo posebno v mladih ljudeh
vzbujala voljo do dela in napredka, ki vo-
di do prave življenjske sreče.

Ljudje so podjetni

Kako si zna podjetna ženska pomagati, da ujame kak dinarček

Ljubljana, 7. novembra.

Težko se nam zdi življenje, ker smo
premalo podjetni. Sicer se prileže včasih
prekrižati roke ter čakati na boljše čase.
So pa podjetni ljudje, ki sicer tudi drže
roke križem, toda se v to dobro razumejo
ter vedo, če niso roke na pravem kraju,
pa mora biti vsaj jezik.

Te dni troši po mestu tolažbo nesre-
nim vdovam priletna ženska, ki zna jezik
prav tako imenitno rabiti ter vrteti kot
vrti frakeljček. Pri vdovah sicer ne more
pričakovati posebnega zaslužka, vendar je
pa vdov v Ljubljani toliko, da vseeno ne-
kaj nabereš, zlasti, če nimaš konkurence.
Zal ne moremo ugotoviti, koliko prav za
prav zasluži podjetna ženska in če ji vdo-
ve rade nasedajo.

Včeraj je potrkala na vrata pri upoko-
jeni državni uradnici.

— Dober dan, milostiva, poklon gospo-
du! Saj je doma, ne?

— Ga ni, kaj bi pa radi? Morda pa
iščete katerega drugega, moj mož je ostal
na italijanski fronti.

— Ne, oprostite, baš z vami bi rada
govorila. Saj me gotovo poznate. Škoda,
da niste starejši, kaj ne, kakšnih 45 jih
stejete?

— Zakaj bi pa radi vedeli? O, 65 let
sem že stara! se je šalila gospa. (Če go-
vore ženske o svoji starosti, se itak vedno
šalijo.)

— Res škoda, da še niste! Imenitno bi
vam pomagala. Veste, velik vpliv imam
pri gospodih. Če bi mi povedali ime, koliko
ste stari in — gotovo imate tudi otroke —
podatke o njih, pa bi se še najbrž kaj na-
redilo.

Gospa je postala radovedna:

— In kaj mislite storiti?

— Veste, gospa, samo vam povem, pa
ne smete nikomur povedati — moja beseda
na magistratu mnogo zaleže. Zdjaj imajo

namreč tam mnogo denarja, pa dajejo
vdovam podpore po 450 Din — zakaj bi
pa ne dajali denarja revežem, če ga imajo!
Zato bom vam pa napisala prošnjo in jutri
boste denar že dobili.

— Ali je sama ne smem napisati?

— Gospa, tisto pa ni nič, prošnjo mor-
am napisati jaz lastnorodno, drugače nič
ne pomaga. Saj vam pravim, da me go-
spodje poznajo in je vsaka prošnja takoj
rešena, ki jo vložim jaz. Kaj mislite, da
bodo kar tako razmetavali denar! Marsi-
komu sem že pomagala, na stotine prošenj
sem napisala. Jaz kar grem k tistemu go-
spodu v pisarno, ki je poleg županove sobe
koj na levo. Hm, midva se pozna! Pro-
sim torej, gospa.

Dobrotica je izvela iz torbice obgriz-
en svinčnik ter poprosila za košček pa-
pirja. Gospa ji je narekovala izmišljene
podatke, ker jo je ženska zabavala.

— Zdjaj pa, gospa, prosim 5 Din za ko-
lek!

Gospa je začela iskati drobiž.

— Oh, pa res nimam drobiža, poča-
kajte, bom pokicala punco, če ima kaj.

— Nič ne de, gospa, grem pa menjat.

— Nikar se ne trudite, bo že punca šla.

Gospa je pošepetala nekaj hčerki na
uho. Gospodična se je kmalu vrnila:

— Kakšna smola, v trafikli nimajo dro-
biža!

— Bom pa dala zdaj dinar, ko bo pro-
šnja rešena, pa dobite še 20 Din, saj vam
jih iz srca privoščim, če bom dobila toliko
denarja! je odločila gospa.

— No, pa hvala lepa, gospa, in ne po-
zabite name, ko boste bogati. Nikar ne mi-
slite, da kaj zase porabim, če zahtevam
malenkost za stroške, solidna sem, vsa
Ljubljana me pozna in trgovska potnica
sem za šivalne stroje! Tak pozdravljeni,
čaka me še ena »vdola«!

Naše vremenske prilike

Zanimivo predavanje upravnika meteorološkega za-
voda dr. Oskarja Reye

Ljubljana, 7. novembra.

Ljudje so tako odvisni od vremena, da
se že od njega dani zanimajo zanj — hočeš
nočeš. Seveda tudi Ljubljancem ni vse-
eno, če sije sonce ali dežuje, čeprav so
vajeni gledati vremena najhujšega. Nebo
nam ni baš naklonjeno, zlasti pa čutimo
znamenito ljubljansko meglo, ki nam je
skoraj vse leto zvesta. Zato bi tudi človek
pričakoval, da bo zbudilo predavanje o
vremenu, kakršnega je priredila prirod-
noznanstvena sekcija Muzejskega društva
snoči na realni, posebno pozornost, zlasti
še, ker je predaval naš vremenski stro-
kovnjak, upravnik meteorološkega zavo-
da, dr. Oskar Reye. Poslušalec je bilo sa-
mo 9, gotovo bi pa bila udeležba nepri-
merno številnejša, če bi ne bili doleteli
zadnji dan drugega prostora za predava-
nje. Zaradi nenadnih zaprek snoči ni bilo
dostopa na univerzo ter so ljudje mislili,
da je predavanje sploh odpovedano.

Predavatelj je tako poizkuševal, da bi
predaval tudi, če bi bila udeležba še manj-
ša.

Tajnik MD g. prof. Kušar je pozdravil
prisotne ter podal besedo predavatelju.

Snov predavanja je bila oblačnost in
megla v Sloveniji glede na ljubljansko me-
glo. Predavanje je ponazarovali štirje dia-
grami, ki kažejo letni tok (potek) termin-
ske oblačnosti, letni tok meglenih dni, tok
oblačnosti in relativno vlago.

Vremenski opazovalce beleži oblačnost
trikrat na dan, ob 7., 14. in 21. Ako je ne-
bo popolnoma pokrito z oblaki, označi ob-

lačnost z 10, če je jasno z 0, če je pa obla-
no samo na pol s 5. Srednjo dnevno obla-
čnost v procentih izračuna tako, da sešteje
vse tri številke in deli s 3. Ako hoče dobiti
rezultat za ves mesec, za leto ali več let,
računa na podoben način. Na podlagi teh
računov lahko potem nariše diagram ter
ponazori oblačnost krajše ali daljše dobe.

Pri nas doseže oblačnost maksimum je-
seni in spomladi, minimum pa poleti.

Meglo povzroča nepravilni tok obla-
čnosti, oblačnost pa ciklon (depresija). Za
padavine, odnosno nastajanje oblakov, je
potrben nizek zračni tlak in zračna vlaga.
Najnižji zračni tlak je pri nas pozimi,
zato bi morda kdo sklepal, da bi morala
doseči oblačnost maksimum tedaj. Pozimi
pa ni zrak tako vlažen, da bi bila dana
možnost za maksimalno letno oblačnost.
Nasprotno pa poleti doseže vlažnost ma-
ksimum, a je tedaj tudi najvišji zračni
tlak. Zato ta faktorja poisceta srednjo pot
ter je oblačnost največja spomladi in je-
seni in tedaj je največ padavin.

Megla nastaja v ljubljanski kotlini ta-
ko, da se zrak ob hribih ponoči ohladi do
rosišča ter pada v nižino. Pri nas doseže
meglenost maksimum septembra, pozimi
nekoliko pade. Pozimi so pri nas anticiklo-
ni najbolj razviti in zrak ni več tako vla-
žen. Ljubljana ni popolnoma zaprta pred
morskimi zračnimi tokovi, ki imajo dostop
preko Postojne in Logatca, vendar je pa
že toliko odrezana od morja, da je tudi v
območju kontinentalnih zračnih tokov.
Zato se mrzli, suhi in vlažni morski zrak

zelo mešata, ponoči temperatura zelo pa-
de ter tako nastaja megla. Letni tok ob-
lačnosti v Ljubljani se zaradi tega ne kri-
je s praviim letnim tokom, kjer ni me-
gle, n. pr. na Obirju, kjer je tudi vremen-
ska opazovalnica. Pravi letni tok obla-
čnosti ima n. pr. Zagreb, ki je odrezan od
morja.

Diagram, ki ponazaruje letni tok me-
glenosti, se krije z diagramom, ki kaže
letno relativno zračno vlago. Vlaga doseže
prav tako maksimum septembra kot me-
gleni dnevi.

Cikloni nastajajo na Atlantskem morju
in se pomikajo proti vzhodu, odnosno ju-
govzhodu. Cim bolj se pomika, solnce na
jug, tem bolj južno smer ubirajo cikloni,
kar je razumljivo, ker se umikajo pred vi-
sokim kontinentalnim zračnim tlakom. Po-
zimi se zaradi tega vale preko Španije
in Sredozemskega morja proti severni afri-
ški obali. Te zimske depresije pa vpliva-
jo le neznatno na oblačnost pri nas za-
to tudi doseže maksimum jeseni in spo-
mladi in ne pozimi.

Preko Slovenije se pa pomikajo depre-
sije spomladi in jeseni; spomladi se nam-
reč usmerjajo višje proti severu, ko dan
raste, jeseni pa pride Ljubljana v njih ob-
močje, ko se, kakor solnce, spuščajo od se-
vera proti jugu.

Tako nam je predavatelj nazorno po-
jasnil muhavost ljubljanskega vremena,
čeprav je bilo predavanje predvsem znan-
stvenega značaja ter bi bilo lažjku nez-
umljivo, če bi vsega tako jasno ne razložil.
Največja škoda je seveda, ker je bila ude-
ležba tako majhna. Predavatelj pa zasluži
zato tem večje priznanje; gotovo bo pre-
davanje ponovil ob ugodnejši priliki ter se
mu bo tedaj občinstvo nedvomno oddolžilo.

Čar zapada

Elitni kino Matica nam pokaže prihod-
nje dni eno največjih senzacij letošnje
filmske sezone. In sicer bo to veliki Foxov
zgodovinski epos, ki opisuje kolonizacijo
Zapadne Amerike. »Čar Zapada« je naslov
temu dovršenemu filmskemu vledelu. Po

svoji dimenziji in veličini opreme moramo
ta film vzporediti s slovitim Ben Hurom.
Stroški te produkcije so bili ogromni in so
prekoračili vsoto 2,500,000 dolarjev. An-
gažiranih je bilo čez 20,000 ljudi.

Film slika divjno prerije in romantič-
nih krajev Severne Amerike ter prikaže
težavno Golgoto emigrantov — izselencev,
ki so prekoračili stotine in stotine milj, da
so prišli do »obljubljene« dežele. Film pa
je zanimiv tudi radi mojstrske režije in
napetih prizorov in predstavlja kot kul-
turni dokument eno najslavnejših period
ameriške zgodovine. V glavnih vlogah na-
stopajo: Theo Shall, Marion Lessing in
Arnold Korff.

Noseče matere morajo skušati vsako
zateganje odpraviti z uporabo naravne
»Franz Josefove« grenčice. Predstojniki
univerzitetnih ženskih klinik soglasno
hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo,
ker se lahko použije in se mlo odpirajoči
učinek zanesljivo pokaže v kratkem ča-
su brez neprijetnih stranskih pojavov.
»Franz Josefova« grenčica se dobi v
vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih
trgovinah.

Emile Gaboriau:

8.

Campirji velemesta

Roman

— Se bo vsaj zgodila očetova vo-
lja! — je pomislil.

In nemudoma je napisal de Puy-
mandour pismo, da ga pričakuje in
upa, da nesreča, ki ga je zadela nika-
kor ne bo izpremenila njegovih načrtov.

X.
Od Daumana je hitela Diana de
Sauvebourg naravnost v očetov grad.
Ure so ji tekale zdaj počasi, težko. Po-
noči ni mogla zatisniti oči. Končno se
je pa le zdanilo. Diana je bila prva po-
konci in odšla je v kot vrta, od koder se
je videlo na cesto.

Toda nobene vesti ni bilo od niko-
der. Obed ji je bil muka. kakor tudi
večerja prejšnjega dne. Sedeti je mo-
rala z roditelji in odgovarjati na njih-
ova vprašanja.

Ob treh, ko že ni mogla več vzdr-
žati, je pa odhitela k Daumanu, ki je
že vedel, kaj se je bilo zgodilo v gra-
du.

ste, da pazijo na vsak njegov korak?
Počakati morava.

In čakala sta, toda od Norberta ves
teden ni bilo nobenih vesti. Diana je
bila vsa nesrečna.

Prišla je nedelja. Markiza de Sauve-
bourg je vstala zgodaj zjutraj in šla k
jutanji maši. Diana bi pa morala s ko-
mornico k deseti. Tega sklepa je bila
Diana zelo vesela, ker je upala, da se
srečata z Norbertom.

Toda njeno upanje je bilo zaman.
Ko je prišla v cerkev, se je bila maša
že začela, toda klop graščaka Champ-
doca je bila prazna.

Počasi je odšla v svojo klop. Župnik
se je bil baš namenil na prižnico. To je
bil v Bivronu najzanimivejši del službe
božje, kajti pred pridigo so bili na vrsti
oklici.

Župnik se je ozrl po vernikih, poteg-
nil iz brevirja listek in čital:

— V zakonski stan nameravata sto-
piti...

Verniki so se v napetem pričakova-
nju ozrli na župnika. Po kratki pavzi je
nadaljeval z močnim glasom:

»Ludvik Norbert de Dompair, mar-
kiz de Champdoc, nedoletni zakonski
sin Viljema Cesarja de Dompair in po-
kojne Isabelle de Barneville, njegove
žene, bivajoč v tej župniji.

In Desire Anna Marie Palouzatova,
nedoletna hčerka Reneja Augusta Pa-
louzata, grofa de Puymandour, in nje-
gove žene, pokojne Zoe Staplettova, tu-
di iz naše župnije...

Diani je bilo, kakor da jo je zadela
s prižnice strela. Srce ji je nehalo utri-
pati. Mislija je, da je prišla zadnja ura.

Župnik je nadaljeval:

— To je prvi in zadnji oklic, kajti
obe stranki si nameravata preskrbeti
dispenco od prevzvišenega nadškofa.

Potem je pa hitro prečital običajno
formulo:

»Če bi imel kdo kakšne pomisleke
proti temu zakonu, je dolžan povedati
jih cerkveni oblasti pod kaznijo izobče-
nja.«

Pomisli! Kako grozna ironija!...
Diani je bilo udarec več preveč. Toda
sredi te strašne vesti, ko je bila kakor
zasuta z razvalinami svoje sreče in
svojih nad, je našla uteho v svojem ču-
dovitem ponosu. Vstala je smeje in vi-
deč blizu svojo prijateljico, je tako da-
leč premagala svojo slabost, da ji je
prijateljsko pokimala, kakor bi hotela
reči:

— Kdo bi bil kaj takega pričakoval?

Doma jo je pa že čakala žalostna
novica. Ko je vstopila v sobo, sta mar-
kiz in markiza plakala.

— Ubogo dete! — je dejal markiz,

— zdaj imava samo tebe!

Dianin brat, ki je bil zadnje čase bo

Otvoritev!

Naznanjam cenj. damam, da sem otvorila 3. novembra salon modnega damskega krojaštva po meri.

Izdelovala bom vso damsko garderobo po vseh najnovejših francoskih in angleških žurnalih. Na razpolago imam prvovrstne moči tako, da mi bo mogoče cenj. damam ustreči z najluksurioznejšim, kakor tudi najsolidnejšim strokovnim delom in točno postrežbo. — V blagohotno naklonjenost se priporoča

JOVANKA POTOČNIK
lastnica modnega salona
LJUBLJANA, Mestni trg 5, II. nadst.

Lovske puške, floberte, browning pištole, lovske in ribiške potrebščine

F. K. KAISER, puškar
LJUBLJANA, Kongresni trg 9

ALPINA

d.z.o.z., Ljubljana
MASARYKOVA CESTA

(palača Vzemne zavarovalnice), vjudno sporoča sportnikom in turistom, da

se preseli v palačo GRAFIKE

(nasproti Glavnega kolodvora) v isto poslopje kot S. P. D. in T. K. Skala

Najboljše violine

strune, citre, tamburice, kitare, telovadni rogovi ter sploh vse glasbeno orodje v velikanski izbiri.

ALFONZ BREZNIK,
zapriseženi strokovnjak
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 7

IZGUBIL SE JE ROBEČ

od frančiškanskega mostu do pošte z ročno vezeno petič - poim vzorcem, obrobjen s čipko, kupljen pri tvrdki M. Leitgeb na Jurčičevem trgu. Ker je drag spomin, se prosi najditelja, naj istega proti nagradi odda v oglasnem oddelku »Jutra«.

MED

zajamčeno pristen vseh vrst ter čebelske potrebščine tudi prodajalna Čebelskega društva, Ljubljana, Vošnjakova ulica 4 (poleg gostilne Novi svet).

ABSOLVENTINJA trg. tečaja zmožna slovenskega in nemškega jezika, stenografije ter vseh pisemskih del, išče službo Gre. udi na deželo. Nastopi lanko tako. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« po: »Vestna in pridna/3094«.

250 DINARJEV DNEVNO zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem kraju! — »Kosmos«, Ljubljana, poštni predal št. 307. — Znamko za odgovor!

URE POPRAVLJA

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/1, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

ŽIMO

za modroce d najcenejše do najfinejše po tovarniških cenah prodaja

RUOLF SEVER,
Ljubljana, Marijin trg št. 2

NA OBROKE

lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge uetajnih trgovcev v Ljubljani, Cigaletova ulica 1 (pri sodnji). 93/L

LEPA VILA

elegantna, v solčni legi, radi odpotovanja poceni napredaj. Radvanjska cesta št. 42, Studenci pri Mariboru. 3105

GOZD IN POSESTVO

35 orolov njiv in travnikov, 50 orolov gozda za sečnjo, s približno 15.000 kom. dreves, od 17—45 cm prsne mere ter 20-letna kultura s 17.000 sadikami, 1 uro od kolodvora, prodam proti takojšnjemu plačilu 650 tisoč Din. Pojasnila daje Leopold Kunc, Leše pri Prevaljah.

MAJHNO VILO

na krasnem prostoru, blizu Rogaške Slatine, kjer bi odlično uspevala majhna letna restavracija, primerno za upokojenca ali kot letovišče, poleg vile sadonosnik, vrt in vinograd, poceni prodam na odplačevanje. Event. bi tudi zamenjal za hišo v kakem večjem mestu. — Matanič, brivec v Rogaški Slatini.

PRED ODLOČITVIJO

k nakupu obutve za jesen in zimo si oglejte neobvezno našo veliko zalogo čevljev

JARA

TOVARNA ČEVLJEV — TRŽIČ
PODRUŽNICA LJUBLJANA, Sv. PETRA c. 20
Posteženi boste s strogo solidnim domačim izdelkom.

KONKURENČNE CENE!

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških vozičkov, razna najnovejša ivokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

OSVALD DOBEIC

Ljubljana
PRED SKOFIJO ŠTEV. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah.

Velika izbira vseh vrst nogavice, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

NA DEBELO! NA DROBNO!

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

tomači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG

vrst vseh
kovinskih, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/L

Vsa pleskarska in soboslikarska dela izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ
družba z o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

Klavirji!

pianini

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljše! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 (vokal Beethovne ulice)
Najcenejša posojevalnica.

LJUDSKA SAMOPOMOČ

Aleksandrova cesta št. 14

v Mariboru

Telefon Interurban št. 21-31

Podporno društvo za slučaj smrti in doživetja

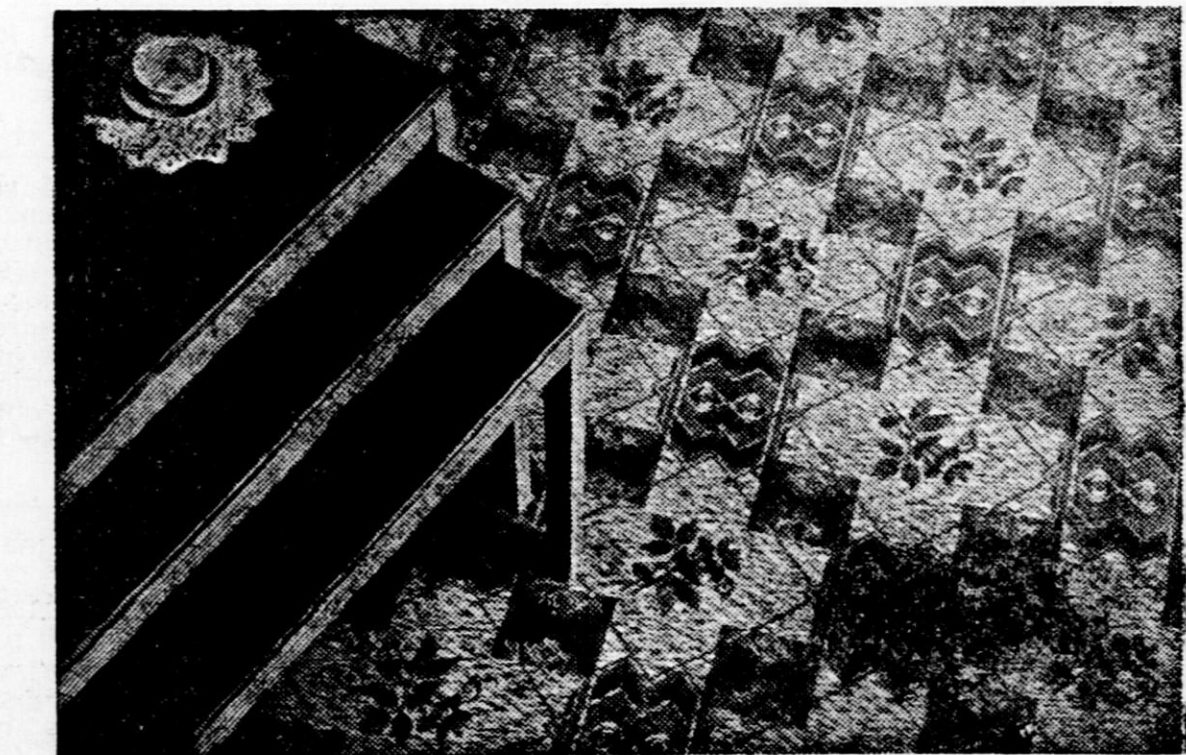
sprejema vse zdrave osebe v starosti od 1. do 90. leta, in sicer v naslednje do danes obstoječe oddelke:

Odd. A (A/I, A/II, A/III, A/IV)	po 1000 Din podpore
> B (B/I, B/II, B/III, B/IV)	> 2000 >
> C (C/I, C/II, C/III, C/IV)	> 4000 >
> D (D/I, D/II, D/III, D/IV)	> 10.000 >
> E	> 20.000 >

V oddelke A, B, C, D, E se sprejemajo vse osebe od 1. do 50. leta z 2 letno čakalno dobo, v ostale oddelke vse osebe od 51. do 90. leta s 4 letno čakalno dobo. Komur gmojne razmere dopuščajo, lahko pristopi tudi v več teh oddelkov do največ 54.000, ozir. 51.000 Din. Poleg enkratne majhne vpisne pristojbine, ki znaša od 18 Din do največ 150 Din, se plača za vsak smrtni slučaj v odd. A po 50 par, v odd. B po 1 Din, v odd. C po 2 Din, v odd. D po 5 Din in v odd. E po 10 Din na posmrtninah. — Mladolletni od 1. do 16. leta lahko pristopijo v oddelke A in A/I po 1000 Din podpore za slučaj smrti in doživetja; to se pravi, ako doživijo 21. leto, se jim izplača na roko po 1000, ozir. do največ 2000 Din podpore, istotako v slučaju poprejšnje smrti njihovim staršem. Za odd. D in D/I je potrebno v dvomljivih slučajih zdravniško spričevalo, za odd. E pa vedno.

LJUDSKA SAMOPOMOČ šteje danes že skoraj 30.000 članov in je izplačala tekom prvih 4 let že nad 2.500.000 Din na podporah. Ako še niste član LJUDSKE SAMOPOMOČI, zahtevajte takoj neobvezno in zastoj pristopno izjavo.

Poverjeniki se sprejemajo za vsak kraj Slovenije!

LINOLEJ

v veliki izbiri priporoča

A. & E. Skaberne, Ljubljana

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predplačila in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter naka zila v tu- in inozemstvo safe - depozita itd. itd. itd.
Brzljavke: Kredit, Ljubljana. — Telefon št. 2040, 2457, 2543. Interurban 2706, 2806.